

2010 spalio 29

Nr. 20 / 356

Lietuvos
Katalikų Bažnyčios
informacijos centro
leidinys

ISSN 1392-6098

Bažnyčios žinios

Popiežius

Benediktas XVI	
LAIŠKAS SEMINARISTAMS	2
ŽINIA 26-OSIOS PASAULIO JAUNIMO DIENOS (2011 M.) PROGA	4

Popiežiaus katechezės

Benediktas XVI	
APIE PALAIMINTĄJĄ ANGELEŲ FOLINJIEŲ	8

Lietuvos Vyskupų Konferencija

LVK PIRMININKO PRANEŠIMAS DĖL EUROPOS TARYBOS PARLAMENTINĖS ASAMBLĖJOS PRIIMTO SPRENDIMO	10
---	----

Bažnyčia Lietuvoje

Pagalbos ir partnerystės 20-metis	11
Kaišiadoriečių viešnagė Vokietijoje	12
VDU KTF mokslo metų pradžios šventė	13
Atsinaujinimo diena „Apie šventąją komerciją“ Kaune	15
Vilniaus arkivyskupijos kunigų susirinkimas	16
Vilkaviškio vyskupijos kunigų susirinkimas	18
Pradėtas Bažnyčios socialiniam mokymui skirtas seminarų ciklas	19
Vyskupo Vincento Borisevičiaus gyvenimo ir darbų mozaika	20

Homilijos

PABAIGOS BELAUKIANT 33 eilinis sekmadienis (C)	22
PAŽEIDŽIAMA KARALYSTĖ Kristus Karalius (C)	23

Bažnyčia pasaulyje

Popiežius apie Rytų Bažnyčių teisės kodeksą	24
Prasidėjo Artimųjų Rytų Vyskupų sinodas	24

Benediktas XVI

Laiškas seminaristams

Brangūs seminaristai!

Kai 1944 m. gruodį buvau pašauktas į karinę tarnybą, kuopos vadas kiekvieno iš mūsų paklausė, kokios profesijos sieksime ateityje. Aš atsakiau, jog noriu tapti katalikų kunigu. Tada leitenantas atkirto: „Jums reikėtų pasiieškoti ko nors kito. Naujojoje Vokietijoje kunigų nebereikia.“ Žinojau, kad ta „naujoji Vokietija“ jau merdėjo, ir po milžiniškų suniokojimų, kuriuos šaliai užtraukė ta beprotybė, kaip tik vėl reikės kunigų. Šiandien padėtis visiškai kitokia. Tačiau ir šiandien daugelis mano, kad katalikiškoji kunigystė ne ateities profesija, bet veikia priklauso praeičiai. Jūs, brangūs bičiuliai, nepaisydami tokių prieštarų ir nuomonių, apsisprendėte stoti į Kunigų seminariją ir leidetės kunigiškos tarnybos Katalikų Bažnyčioje link. Pasielgėte tinkamai. Juk žmonėms net pasaulio ir globalizacijos techninio įvaldymo epochoje reikės Dievo, parodžiusio save Jėzuse Kristuje ir subūrusio mus į pasaulinę Bažnyčią, kad su juo ir per jį išmoktume deramai gyventi ir suvoktume bei veiksmingai įgyvendintume tikrojo žmogiškumo kriterijus. Kai žmogus nebesuvokia Dievo, gyvenimas tampa tuščias, visko būna per mažą. Žmogus tada ieško prieglobsčio svaigaluose ar smurte, kurie šiandieniam jaunimui kelia vis didesnę grėsmę. Dievas mus visus sukūrė ir todėl pažįsta kiekvieną. Jis toks didis, kad suranda laiko mūsų mažiems dalykams: „Visi tavo galvos plaukai suskaičiuoti.“ Dievas gyvas ir jam reikia žmonių, kurie gyventų atsidavę jam ir neštų jį kitiems. Tapti kunigu tikrai prasminga: pasauliui reikia kunigų, ganytojų, šiandien, reikės rytoj ir visada, kol pasaulis egzistuos.

Seminarija yra bendruomenė, keliaujanti kunigiškosios tarnybos link. Tuo jau pasakytas labai svarbus dalykas: kunigu netampama vien savo išgalėmis. Reikia „mokinių bendruomenės“, norinčiųjų tarnauti bendrai Bažnyčiai bendrabūvio. Mesdamas žvilgsnį atgal į savo seminarijoje praleistą laikotarpį, šiame laiške norėčiau išryškinti kelis šios jūsų kelionės svarbius elementus.

1. Kas nori tapti kunigu, pirmiausia turi būti, anot šventojo Pauliaus, „Dievo žmogus“ (1 Tim 6, 11). Dievas mums yra ne tolimesnė hipotezė, ne nepažįstamas, pasitraukęs į šalį po Didžiojo sprogimo. Dievas pasirodė Jėzuse Kristuje. Jėzaus Kristaus veide regime Dievo veidą. Jo žodžiuose girdime su mumis kalbantį patį Dievą. Todėl svarbiausias dalykas kelyje kunigystės link ir visame kunigiškajame gyvenime yra asmeninis santykis su Dievu Jėzuse Kristuje. Kunigas nėra kokios

nors sąjungos administratorius, mėginantis išlaikyti ir padidinti jos narių skaičių. Jis – Dievo šauklys tarp žmonių. Jis trokšta vesti pas Dievą ir taip stiprinti tikrąją žmonių tarpusavio bendrystę. Štai kodėl, brangūs bičiuliai, taip svarbu išmokti gyventi palaikant nuolatinį ryšį su Dievu. Sakydamas: „Nuolatos melskitės“, Viešpats, žinoma, reikalauja ne nepaliaujamai kalbėti maldos žodžius, bet niekada neprarasti vidinio ryšio su Dievu. Mūsų maldos prasmė ir yra ugdyti tą ryšį. Todėl svarbu dieną pradėti ir užbaigti malda, įsiklausyti į Dievą skaitant Raštą, išsakyti jam savo troškimus ir viltis, savo džiaugsmus ir kančias, klaidas ir padėką už visus gražius dalykus ir taip visada turėti jį prieš akis kaip savo gyvenimo atsparos tašką. Tada vis labiau atpažinsime savo trūkumus ir išmoksime save tobulinti, bet sykiu tapsime jautrūs visiems gražiams ir geriems dalykams, kuriuos kasdien priimame kaip savaimę suprantamus, o mūsų dėkingumas augs. Sulig dėkingumu didės ir džiaugsmas, kad Dievas arti mūsų ir mes jam galime tarnauti.

2. Dievas mums nėra vien Žodis. Sakramentuose per fizinius dalykus jis dovanojasi mums asmeniškai. Mūsų santykio su Dievu ir mūsų gyvenimosios šerdis yra Eucharistija. Jos šventimas, įsitraukiant vidumi ir per tai susitinkant su pačiu Kristumi, turi būti mūsų visų dienų centras. Šventasis Kiprijonas evangelinį prašymą „kasdienės duonos duok mums šiandien“, be kita ko, aiškino taip: „mūsų“ duona, duona, kurios, būdami krikščionys, galime gauti Bažnyčioje, yra pats eucharistinis Viešpats. Tad „Tėve mūsų“ prašymu meldžiamė, kad jis mums tos „mūsų“ duonos duotų kasdien, kad ji visada būtų mūsų gyvenimo duona, kad prisikėlęs Kristus, dovanojantis mums save Eucharistijoje, tikrai perkeistų mūsų visą gyvenimą savo dieviškosios meilės spindesiu. Norint tinkamai švęsti Eucharistiją, taip pat būtina pažinti, suprasti ir pamilti konkretų Bažnyčios liturgijos pavidalą. Liturgijoje meldžiamės kartu su visų amžių tikinčiaisiais – praeitis, dabartis ir ateitis susijungia į vieną didingą maldos chorą. Kaip rodo mano asmeninis kelias, išmokti suprasti, kaip visa išsirutuliojo, kiek daug tikėjimo patirties glūdi Mišių liturgijos struktūroje, kaip ją suformavo daugybės kartų malda, yra uždegantis dalykas.

3. Svarbus ir Atgailos sakramentas. Jis moko pažvelgti į save taip, kaip mane mato Dievas, ir verčia sąžiningai save įvertinti. Jis veda prie nuolankumo. Arso klebonas kartą pasakė: „Galite pagalvoti, jog neprasminga šiandien gauti išrišimą, žinant, kad rytoj vėl darysite tas pačias nuodėmes.“ Tačiau, pasak jo, pats Dievas užmiršta akimirka jūsų rytojaus nuodėmes, kad šiandien suteiktų savo malonę. Net jei vis tenka nuolatos grumtis su tais pačiais trūkumais, labai svarbu priešintis sielos

sulaukėjimui, abejingumui, susitaikančiam su tuo, kad toks jau esu. Svarbu išlikti kelyje – be skrupulingumo, dėkingai suvokiant, kad Dievas man vis iš naujo atleidžia, tačiau ir be abejingumo, skatinančio nebesistengti tapti šventam ir geresniam. Leisdamas man atleisti, sykiu mokausi atleisti kitiems. Pripažindamas savo paties varganumą, darausi pakantesnis ir supratingesnis artimo silpnumui.

4. Išlikite jautrūs liaudies pamaldumui, visose kultūrose skirtingam ir, kita vertus, panašiam, nes žmogaus širdis galiausiai tokia pati. Žinoma, liaudies pamaldumas turi polinkį į iracionalumą, galbūt kartais į išoriškumą. Tačiau jį paniekinti būtų visiškai klaidinga. Per jį tikėjimas yra įžengęs į žmogaus širdį, tapęs jo jausmų, įpročių, bendros jausenos ir bendro gyvenimo dalimi. Todėl liaudies pamaldumas yra didelis Bažnyčios turtas. Tikėjimas, tapęs kūnu ir krauju. Liaudies pamaldumą tikrai būtina nuolatos švarinti ir kreipti į šerdį, tačiau jis vertas mūsų meilės ir mus pačius realiai daro „Dievo tauta“.

5. Metai seminarijoje taip pat yra studijų laikas. Krikščioniškajam tikėjimui būdingas racionalus ir intelektualinis matmuo, kuris yra esminis. Be jo jis nebūtų pats savimi. Šventasis Paulius kalba apie „mokslo pavyzdį“, kuriam per krikštą buvome pavesti (*Rom 6, 17*). Visi žinote šventojo Petro žodžius, kuriais viduramžių teologija grindė racionalios, mokslinės teologijos poreikį: būkite „visuomet pasirengę įtikinamai atsakyti kiekvienam klausiančiam apie jumyse gyvenančią viltį“ (*1 Pt 3, 15*). Išmokti gebėti taip atsakyti yra pagrindinė jūsų studijų seminarijoje užduotis. Primygtinai prašau: studijuokite uoliai! Išnaudokite studijų metus! To nesigailėsite. Žinoma, studijų turinys dažnai atrodo tolimas krikščioniškojo gyvenimo ir pastoracinės tarnybos praktikai. Tačiau labai klaidinga visada iškart kelti pragmatinius klausimus: ar man to prireiks? Ar tai turi praktinės, pastoracinės naudos? Juk būtina ne tik išmokti tai, kas akivaizdžiai naudinga, reikia pažinti ir perprasti visą vidinę tikėjimo struktūrą, kad jis taptų atsakymu į klausimus žmonių, kurių, išoriškai žvelgiant, viena karta nuolat keičia kitą, bet kurie iš pagrindų lieka tokie patys. Todėl svarbu prasisiverbti pro kintančius akimirkos klausimus ir suvokti, kokie atsakymai yra tikri atsakymai. Svarbu nuodugnai pažinti visą Šventąjį Raštą, Senojo ir Naujojo Testamento vienybę, susipažinti su Šventojo Rašto tekstų atsiradimo istorija, jų literatūrinį savitumą, suaugimu į šventųjų knygų kanoną, vidine dinamine vienybe, kuri, nors nėra akivaizdi, bet visiems paskiriems tekstams suteikia pilnutinę prasnę. Svarbu pažinti Bažnyčios tėvus ir Susirinkimus, kuriuose Bažnyčia mąstydama ir tikėdama įsisavino esmines Rašto ištaras. Taip galėčiau tęsti ir tęsti: dogmatika vadiname pavienių tikėjimo turinių,

jų vieningumo, negana to, galiausiai paprastumo supratimą – kiekvienas paskiras elementas galiausiai yra tikėjimo į vieną Dievą, kuris apsidreiskė mums ir tas apsidreiskimas tebesitęsia, plėtotė. Nereikia nė atskirai sakyti, kad svarbu susipažinti su esminiais moralinės teologijos ir katalikų socialinio mokymo klausimais. Akivaizdu, kokia svarbi ekumeninė teologija, kaip svarbu pažinti įvairias krikščioniškąsias bendruomenes, turėti bendrą supratimą apie didžiąsias religijas ir išmanyti filosofiją – suprasti žmogaus ieškojimus ir klausimus, į kuriuos nori atsakyti tikėjimas. Tačiau sykiu mokykitės suvokti bažnytinės teisės vidinę būtinybę bei jos praktines taikymo formas ir – nebijau to sakyti – ją mylėti: visuomenė be teisės būtų beteisė visuomenė, teisė yra meilės sąlyga. Toliau nebevardydamas noriu tik dar kartą pasakyti: mylėkite teologijos studijas, budriai suvokdami būtinybę išaknydinti teologiją gyvoje Bažnyčios bendruomenėje, kuri sykiu su jos valdžia yra ne teologijos mokslo priešybė, bet sąlyga. Be tikinčios Bažnyčios teologija nustoja būti savimi ir virsta vidinės vienybės stokojančiu įvairių disciplinų rinkiniu.

6. Kunigų seminarijoje praleisti metai taip pat turi būti žmogiškojo brendimo laikas. Kunigui, lydinčiam kitus gyvenimo kelyje iki mirties vartų, labai svarbu ir pačiam išlaikyti deramą širdies ir intelekto, proto ir jausmo, kūno ir sielos pusiausvyrą ir išlikti žmogiškai „vientisam“. Todėl krikščioniškoji tradicija su „dieviškosiomis dorybėmis“ visada sujungdavo žmogiškiosios patirties, filosofijos atrastąsias „pagrindines dorybes“ ir apskritai sveiką etinę žmonijos tradiciją. Laiške filipiečiams tai labai aiškiai sako Paulius: „Pagaliau, broliai, mąstykite apie tai, kas teisinga, garbinga, teisu, tyra, mylėtina, giriama, – apie visa, kas dorybinga ir šlovinga“ (4, 8). Tai apima ir lytiškumo įtraukimą į asmenybės visumą. Lytiškumas yra Kūrėjo dovana, bet sykiu ir užduotis, susijusi su žmogaus vystymusi. Jei lytiškumas neįtraukiamas į asmenį, jis subanalėja ir virsta griaunamąja jėga. Tai šiandien rodo daug pavyzdžių mūsų visuomenėje. Pastaruoju metu labai apgailėstaujant teko konstatuoti, kad kai kurie kunigai, lytiškai piktnaudžiaudami vaikais ir paaugliais, sutepė savo kunigiškąją tarnybą. Užuoat prisidėję prie asmenų žmogiškiosios brandos ir buvę jiems pavyzdys, jie savo piktnaudžiavimais padarė didelę žalą, dėl kurios jaučiame stiprų skausmą ir apgailėstaujame. Todėl daugeliui žmonių ir jums patiems gali kilti klausimas, ar gerai tapti kunigu, ar celibatas yra prasmingas žmogaus gyvenimo kelias. Tačiau labiausiai papiktinantis piktnaudžiavimas negali diskredituoti kunigiškiosios misijos, kuri išlieka didi ir tyra. Ačiū Dievui, visi pažįstame tikėjimo išugdytų kunigų, akivaizdžiai liudijančių, kad šiame luome ir kaip tik celibatiniame gyvenime galima pasiekti tikresnio, tyresnio ir brandesnio

žmogiškumo. Tai, kas įvyko, turėtų, tiesa, padaryti mus budresnius ir atidesnius, kad Dievo akivaizdoje sąžiningai savęs paklaustume, ar to jis iš manęs nori. Nuodėmklausių ir jūsų vyresniųjų užduotis – lydėti jus ir padėti šiame apsisprendimo kelyje. Esminis jūsų kelio elementas – praktikuoti pamatines žmogiškąsias dorybes žvelgiant į Kristuje apsireiškusį Dievą ir visada leistis jo apvalomiems.

7. Kunigiškojo pašaukimo pradmenys šiandien įvairesni ir skirtingesni negu ankstesniais metais. Apsisprendimas tapti kunigu šiandien dažnai išsikristalizuoja jau įgijus pasaulietinę profesiją. Jis dažnai išauga bendruomenėse, ypač sąjūdžiuose, skatinančiuose bendrą susitikimą su Kristumi ir jo Bažnyčia, dvasinę patirtį ir džiaugsmą tarnauti tikėjimui. Jis subręsta asmeniškai susiduriant su žmogaus būties didybe ir vargu. Tad kandidatai į kunigus gyvena visiškai skirtinguose dvasiniuose žemynuose. Gali būti sunku atpažinti būsimos užduoties ir dvasinio kelio bendrus elementus. Štai todėl seminarija yra tokia svarbi kaip keliaujanti bendruomenė, pranokstanti įvairias dvasingumo formas. Sąjūdžiai yra puikus dalykas. Žinote, kaip branginu ir myliu juos kaip Šventosios Dvasios dovaną Bažnyčiai. Tačiau jie vertintini pagal atvirumą tam, kas tikrai katalikiška, visos Kristaus Bažnyčios, kuri, nepaisant visos įvairovės, yra tik viena, gyvenimui. Kunigų seminarija – tai metas, kai mokotės drauge ir vienas iš kito. Kartais galbūt nelengvame bendrabūvyje turite išmokti didžiadvasiškumo ir pakantos, vienas kitą ne tik pakęsti, bet ir praturtinti, kad kiekvienas prie visumos galėtų prisidėti savo savita dovana, o visi tarnautų tai pačiai Bažnyčiai, tam pačiam Viešpačiui. Ta pakantos, mažo to, vienas kito priėmimo ir tarpusavio supratimo Kristaus Kūno vienybėje mokykla yra vienas svarbiausių jūsų studijų metų seminarijoje elementų.

Brangūs seminaristai! Šiomis eilutėmis norėjau jums pasakyti, kaip dažnai kaip tik šiais sunkiais laikais apie jus galvoju ir kaip arti jūsų esu maldoje. Melskitės ir už mane, kad gebėčiau tinkamai tarnauti, kol to norės Viešpats. Jūsų pasirengimo kunigybei kelyje patikiu jus motiniškai globai Marijos, kurios namai buvo gėrio ir malonės mokykla. Telaimina jus visus visagalis Dievas – Tėvas ir Sūnus, ir Šventoji Dvasia.

Vatikanas,
2010 m. spalio 18-oji,
Šventojo evangelisto Luko šventė

Jūsų Viešpatyje
Popiežius Benediktas XVI

Benediktas XVI

Žinia 26-osios Pasaulio jaunimo dienos (2011 m.) proga

„Būkite Kristuje išsiskynę ir ant jo statykitės, tvirtėkite tikėjimu“ (plg. Kol 2, 7)

Brangūs bičiuliai!

Dažnai mintimis grįžtu prie Pasaulio jaunimo dienos Sidnėjuje 2008 metais. Ten išgyvenome didelę tikėjimo šventę, kurios metu galingai veikė Dievo Dvasia, kurdama artimą bendrystę tarp dalyvių, susirinkusių iš viso pasaulio. Tas sambūris, kaip ir ankstesnieji, subrandino gausių vaisių daugelio jaunuolių ir visos Bažnyčios gyvenime. Dabar mūsų žvilgsnis krypta į artimiausią Pasaulio jaunimo dieną 2011 m. rugpjūtį Madride. 1989-aisiais, likus keliems mėnesiams iki Berlyno sienos griuvimo, ši jaunimo piligriminė kelionė buvo stabtelėjusi Ispanijoje, Santjago de Komposteloje. Dabar, kai visai Europai labai reikia iš naujo atrasti savo krikščioniškąsias šaknis, mūsų susitikimas tema: „Būkite Kristuje išsiskynę ir ant jo statykitės, tvirtėkite tikėjimu“ (plg. Kol 2, 7) įvyks Madride. Kviečiu jus dalyvauti šiame Bažnyčiai Europoje ir visuotinei Bažnyčiai tokiaame svarbiame renginyje. Norėčiau, kad visi jaunuoliai: ir besidalijantys tikėjimu į Jėzų Kristų, ir svyruojantys, abejoję ar netikintys į Jį, gyvai patirtų tai, kas galėtų būti lemtinga jų gyvenime, – prisikėlusį ir gyvą Viešpatį Jėzų ir jo meilę kiekvienam iš mūsų.

1. Prie jūsų didžiausių lūkesčių versmės

Kiekvienoje epochoje, įskaitant mūsų, daugybė jaunuolių giliai trokšta tiesos ir solidarumo paženklintų asmeninių santykių. Daugelis puoselėja lūkesčius megzti autentiškus draugystės ryšius, pažinti tikrąją meilę, sukurti neišardomą šeimą, siekti asmeninio stabilumo ir tikrojo saugumo, tai yra to, kas gali laiduoti giedrą ir laimingą ateitį. Prisimindamas savo jaunystę, suprantu, kad stabilumas ir saugumas nėra klausimai, labiausiai rūpintys jaunuoliams. Žinoma, svarbu turėti darbą ir per tai tvirtą pagrindą po kojomis, tačiau jūsų jaunystės metai sykiu yra ir laikas, kai iš gyvenimo stengiatės išgauti daugiausia. Mintimis grįždamas į tą laiką, pirmiausia pamenu, kad mes nenorėjome pasiduoti normaliam buržuaziniam gyvenimui. Troškome atrasti tai, kas didinga, nauja. Troškome atrasti gyvenimą, visą jo didybę ir grožį. Nacionalistų diktatūros ir karo metais buvome dominuojančios galios, taip sakant, „uždaryti“. Taigi troškome ištrūkti į laisvę, kad mums atsivertų žmogaus galimybių pilnatvė. Manau, kad tam

tikru mastu tas postūmis išsiveržti iš to, kas įprasta, būdingas kiekvienai kartai. Būti jaunam iš dalies reiškia trokšti kažko, kas pranoksta kasdienį gyvenimą ir saugų darbą, ilgėtis to, kas iš tikro didu. Ar tai tiesiog tuščia svajonė, išblėstanti, kai tampame suaugę? Ne, žmogus tikrai sukurtas tam, kas didu, sukurtas begalybei. Nieko kito nepakaks. Šventasis Augustinas buvo teisus: „mūsų širdis nenurims, kol nesuras atilsio Tavyje“. Didingesnio gyvenimo troškimas rodo, kad esame sukurti to, kurio „įspaudą“ nešiojamės. Dievas yra gyvenimas, ir štai todėl kiekvienas kūrinys siekia gyventi; žmogus, sukurtas pagal Dievo paveikslą, nepakartojamu ir ypatingu būdu siekia meilės, džiaugsmo ir ramybės. Tada nesunku suprasti, kaip kvaila manyti, kad tik pašalinus Dievą žmogus galės tikrai gyventi! Dievas yra gyvybės versmė; jį panaikinti reikštų atskirti save nuo tos versmės ir neišvengiamai atsisakyti pilnatvės ir džiaugsmo: „Kūrinys be Kūrėjo pranyksta“ (Vatikano II Susirinkimas. *Gaudium et spes*, 36). Kai kuriose pasaulio dalyse, ypač Vakaruose, šiandienė kultūra linksta atmesti Dievą ir tikėjimą laikyti grynai privačiu dalyku, neturinčiu jokios reikšmės visuomenės gyvenimui. Net jei visos visuomenę pagrindžiančios vertybės kyla iš Evangelijos – kaip antai, asmens kilnumo, solidarumo, darbo ir šeimos jausmas, – regime savotišką „Dievo užtemimą“, tam tikrą amneziją, kuri, nors ir nėra tiesioginis krikščionybės atmetimas, vis dėlto yra mūsų tikėjimo lobio paneigimas, galintis sugriauti mūsų giliausią tapatybę.

Dėl šios priežasties, brangūs bičiuliai, kviečiu jus intensyviau žengti tikėjimo į Dievą, mūsų Viešpaties Jėzaus Kristaus Tėvą, keliu. Esate visuomenės ir Bažnyčios ateitis! Laiške kolosiečiams apaštalas Paulius rašo, kad gyvybiškai svarbu turėti šaknis, tvirtą pagrindą! Tai ypač galioja šiandien, kai daugelis neturi tvirtų atsparos taškų savo gyvenimui statydinti ir todėl jaučiasi iš pagrindų nesaugūs. Paplitęs reliatyvizmas, teigiantis, jog viskas lygiavertiška ir neegzistuoja jokia tiesa, joks absoliutus atsparos taškas, gimdo ne tikrąją laisvę, bet nestabilumą, sumaištį ir taikstymąsi prie akimirkos madų. Kaip jaunam augalui reikia tvirto ramsčio, kol jis suleis galias šaknis ir pasidarys tvirtas, vaisių nešti gebantis medis, lygiai taip ir jūs, jaunuoliai, turite teisę gauti iš ankstesnių kartų patvarių atsparos taškų, padedančių pasirinkti ir statydinti savo gyvenimą.

2. Būkite iššakniję Kristuje ir ant jo statykitės

Norėdamas išryškinti tikėjimo svarbą tikinčiųjų gyvenime, norėčiau apmąstyti su jumis kiekvieną iš sąvokų šventojo Pauliaus pasakyme: „Būkite Kristuje iššakniję ir ant jo statykitės, tvirtėkite tikėjimu“ (plg. *Kol 2, 7*). Čia galime išskirti tris įvaizdžius: „iššakniję“ primena medį ir jį maitinančias šaknis; „statykitės“ susijęs su

namo statyba; „tvirtėkite“ žymi fizinį ar moralinį augimą. Šie įvaizdžiai labai iškalbingi. Prieš imdamasis juos komentuoti, norėčiau atkreipti dėmesį, kad visos trys sąvokos originalo tekste yra neveikiamosios rūšies. Tai reiškia, jog būtent pats Kristus imasi iniciatyvos išaknydinti, statyti ir tvirtinti tikintįjį.

Pirmasis įvaizdis yra medžio, tvirtai suleidusio į dirvą savo šaknis, kurios jį laiko stačią ir maitina. Be tų šaknų jis būtų nupūstas vėjo ir žūtų. O kokios yra mūsų šaknys? Paprastai labai svarbūs mūsų asmeninės tapatybės elementai yra mūsų tėvai, šeimos ir šalies kultūra. Tačiau Biblija atskleidžia dar vieną. Pranašas Jeremijas rašo: „Laimingas žmogus, kuris Viešpačiu pasitiki, kurio viltis yra tik Viešpats. Toks žmogus yra kaip medis, pasodintas prie vandens, leidžiantis savo šaknis srovės link, – nebijo kaitros, kai ji užaina, jo lapai nuolat žaliuoja, sausros metų nepabūgsta, vaisių duoti nenustoja“ (*Jer 17, 7–8*). Pranašui leisti šaknis reiškia pasitikėti Dievu. Iš jo gauname gyvybę; be Jo neįstengtume tikrai gyventi. „Dievas mums suteikė amžinąjį gyvenimą, ir tas gyvenimas yra jo Sūnuje“ (*1 Jn 5, 11*). Pats Jėzus sako mums, kad jis yra mūsų gyvenimas (plg. *Jn 14, 6*). Todėl krikščioniškasis tikėjimas yra ne tik tikėjimas, kad tam tikri dalykai yra tiesa, bet pirmiausia asmeninis santykis su Jėzumi Kristumi, visai mūsų egzistencijai naujos dinamikos suteikiantis susitikimas su Dievo Sūnumi. Užmezgus asmeninį santykį su juo, Kristus atskleidžia mums mūsų tikrąją tapatybę ir, draugaujant su juo, mūsų gyvenimas auga ir visapusiškai išsiskleidžia. Jaunystėje būna akimirka, kai kiekvienas paklausiam: kokią prasmę turi mano gyvenimas? Kokį tikslą ir kokią kryptį turėčiau jam suteikti? Tai pamatinis etapas, kurį laiką galintis neduoti ramybės dvasiai. Iškyla klausimas, kokio darbo imtis, kokius socialinius santykius kurti, kokius jausmus plėtoti... Šiame kontekste vėl prisimenu savo jaunystę. Kažkaip gana anksti suvokiau, jog Viešpats pageidauja, kad tapčiau kunigu. Paskui vėliau, po karo, kai to tikslo siečiau studijuodamas seminarijoje ir universitete, vėl turėjau tuo įsitikinti. Turėjau savęs paklausti: ar tai tikrai mano kelias? Ar tikrai tokia yra Dievo valia mano atžvilgiu? Ar gebėsiu išlikti ištikimas jam ir ligi galo atiduoti save jo tarnybai? Toks apsisprendimas būna ir gana kankinantis. Kitaip ir negali būti. Bet paskui randasi ir tikrumas: tai teisingas sprendimas! Taip, Viešpats trokšta manęs ir suteiks man jėgų. Jei jo klausysiuos ir su juo vaikščiosiu, tikrai tapsiu savimi pačiu. Svarbu įgyvendinti ne savo troškimus, bet jo valią. Taip mano gyvenimas taps autentiškas.

Kaip šaknys laiko medį tvirtai išaknydintą dirvoje, lygiai taip namo pamatai suteikia jam ilgalaikio tvarumo. Per tikėjimą statomės ant Kristaus (plg. *Kol 2, 7*),

kaip namas statomas ant pamatų. Šventojoje istorijoje daug pavyzdžių šventųjų, stačiusių savo gyvenimą ant Dievo žodžio. Pirmasis yra Abraomas. Jis, mūsų tikėjimo tėvas, paragintas palikti tėvų namus ir leistis į nežinomą kraštą, pakluso Dievui. „Abraomas patikėjo Dievu, ir tai jam buvo įskaityta teisumu“ (*Jok 2, 23*). Statytis ant Kristaus reiškia teigiamai atsiliepti į Dievo kvietimą, pasitikint juo ir įgyvendinant jo žodį. Pats Jėzus išpėjo savo mokinius: „Kam vadinate mane: ‘Viešpatie, Viešpatie’, o nedarote, ką sakau?!“ (*Lk 6, 46*). O toliau pridūrė statomo namo įvaizdį: „Kiekvienas, kuris ateina pas mane, klausosi mano žodžių ir juos vykdo, – aš jums parodysiu, į ką jis panašus. Jis panašus į namą statantį žmogų, kuris giliai iškasė žemę ir padėjo pamatus ant uolos. Užėjus potvyniui, srovė atsimušė į tą namą, bet neišstengė jo pajudinti, nes buvo gerai pastatytas“ (*Lk 6, 47–48*).

Brangūs bičiuliai, statykite savo namą ant uolos, kaip žmogus, kuris „giliai iškasė žemę“. Kasdien stenkitės laikytis Kristaus žodžio. Klausykitės jo kaip tikro draugo, su kuriuo gali pasidalyti savo gyvenimo keliu. Turėdami jį prie šono, gebėsite drąsiai ir viltinai sutikti sunkumus ir problemas, taip pat nusivylimus ir nesėkmes. Jums nuolatos siūlomi lengvesni pasirinkimai, bet patys žinote, kad jie galiausiai yra apgaulingi ir neatneš jums giedrumo ir džiaugsmo. Tiktai Dievo žodis rodo autentišką gyvenimą, tik perduotasis tikėjimas yra kelią apšviečianti šviesa. Dėkingai priimkite šią dvasinę dovaną, gautą iš savo šeimų, ir išipareigokite atsakingai atsiliepti į Dievo pašaukimą, augdami tikėjimu. Netikėkite tais, kurie sako, kad kitų nereikia gyvenimui statyti! Priešingai, atsiremkite į jums brangių žmonių tikėjimą, Bažnyčios tikėjimą ir dėkokite Viešpačiui, kad jį gavote ir juo persiėmėte!

3. Tvirtėkite tikėjimu

„Būkite Kristuje išisakniję ir ant jo statykitės, tvirtėkite tikėjimu“ (plg. *Kol 2, 7*). Laišką, iš kurio paimti šie žodžiai, šventasis Paulius parašė atsakydamas į apibrėžtą Kološo miesto krikščionių poreikį. Tai bendruomenei grėsmę kėlė tam tikrų kultūrinių ano meto tendencijų, nugrėžiančių tikinčiuosius nuo Evangelijos, įtaka. Mūsų pačių kultūrinis kontekstas, brangūs jaunuoliai, daug kuo panašus į anuometinę kolosiečių aplinką. Juk egzistuoja stipri laicistinės minties srovė, siekianti išstumti Dievą į žmonių ir visuomenės gyvenimo pakraštį, siūlydama ir mėgindama kurti „rojų“ be Jo. Tačiau patirtis moko, kad pasaulis be Dievo tampa „pragaru“: kupinu savanaudiškumo, suirusių šeimų, individų ir tautų tarpusavio neapykantos, labai stokojančiu meilės, džiaugsmo ir vilties. Ir priešingai, kur individai ir tautos priima Dievo buvimą, garbina jį tie-

soje ir klausosi jo balso, ten statydinama meilės civilizacija, kurioje gerbiamas kiekvieno kilnumas ir auga bendrystė bei visi jos vaisiai. Vis dėlto kai kurie krikščionys leidžiasi suvedžiojami laicistinės minties ar patraukiami religinių srovių, nutolinančių nuo tikėjimo į Jėzų Kristų. Kiti, nors ir nepasidavė toms vilionėms, leido savo tikėjimui atvėsti, o tai neišvengiamai turėjo neigiamų padarinių jų moraliniam gyvenimui.

Broliams, užsikrėtusiems Evangelijai svetimomis idėjomis, apaštalas priminė mirusio ir prisikėlusio Kristaus galią. Šis slėpinys yra mūsų gyvenimo pamatas ir krikščioniškojo tikėjimo šerdis. Visos tai ignoruojančios ir „kvailyste“ (*1 Kor 1, 23*) laikiančios filosofijos parodo savo ribotumą žmogaus širdyje tūnančių didžiųjų klausimų atžvilgiu. Kaip Petro įpėdinis, trokštu sutvirtinti jūsų tikėjimą (plg. *Lk 22, 23*). Tvirtai tikime, jog Jėzus Kristus paaukojo save ant kryžiaus, kad dovanotų mums savo meilę; savo kančia jis prisiėmė mūsų kančias, mūsų nuodėmes, gavo mums atleidimą ir sutaikino su Dievu Tėvu, atverdamas kelią į amžinąjį gyvenimą. Taip buvome išlaisvinti iš to, kas labiausiai apsunkina mūsų gyvenimą: iš nuodėmės vergijos. Dabar galime mylėti visus, net savo priešus, ir ta meile dalytis su vargingesniais ir sunkumus išgyvenančiais broliais.

Brangūs bičiuliai, kryžius neretai baugina, nes atrodo neigia gyvenimą. Iš tiesų yra priešingai! Tai Dievo „taip“ žmogui, aukščiausia jo meilės išraiška ir versmė, iš kurios trykšta amžinasis gyvenimas. Juk būtent iš Jėzaus Širdies, perdurtos ant kryžiaus, ištryško tas dieviškasis gyvenimas, visados prieinamas tiems, kurie pakelia akis į Nukryžiuotąjį. Galiu jus tik pakviesti priimti Jėzaus kryžių, Dievo meilės ženklą, kaip naujo gyvenimo šaltinį. Be iš numirusių prisikėlusio Jėzaus negali būti jokio išgelbėjimo! Jis vienintelis gali išlaisvinti pasaulį iš blogio ir leisti augti mūsų visų trokštama teisingumo, taikos ir meilės Karalystei.

4. Tikėti į Jėzų Kristų jo nematant

Evangelijoje aprašyta apaštalo Tomo tikėjimo patirtis, kaip jis priėmė kryžiaus slėpinį ir Kristaus prisikėlimą. Tomas buvo vienas iš dvylikos apaštalų; sekė paskui Jėzų; tiesiogiai matė jo atliekamus išgydymus ir stebuklus; klausėsi jo žodžių; išgyveno sumaištį jam mirus. Tą vakarą, kai Viešpats pasirodė mokiniams, Tomo nebuvo, o kai jam buvo pasakyta, kad Jėzus gyvas ir pasirodė, jis pareiškė: „Jeigu aš nepamatysiu jo rankose vinių dūrio ir neįleisiu piršto į vinių vietą, ir jeigu ranka nepaliesiu jo šono – netikėsiu“ (*Jn 20, 25*).

Mes irgi trokštame galėti regėti Jėzų, su juo kalbėtis ir galingiau pajusti jo buvimą. Daugeliui žmonių šiandien

tapo sunku prisiartinti prie Jėzaus. Yra tiek daug Jėzaus paveikslų, pretenduojančių būti moksliniais ir atitraukiančių nuo jo asmens didybės ir nepakartojamumo. Štai kodėl po daugelio studijų bei apmąstymų metų subrandinau mintį perteikti šį tą iš savo asmeninio susitikimo su Jėzumi knygos pavidalu, taip tarsi padėdamas kitiems išvysti, išgirsti, palytėti Viešpatį, kuriame Dievas atėjo susitikti su mumis, kad mes jį pažintume. Juk pats Jėzus, vėl pasirodęs mokiniams po aštuonių dienų, Tomui pasakė: „Ileisk čia pirštą ir apžiūrėk mano rankas. Pakelk ranką ir paliesk mano šoną; jau nebebūk netikintis – būk tikintis“ (Jn 20, 27). Mes irgi galime apčiuopiamai palytėti Jėzų, taip sakant, ištiesi ranką į jo kančios ženklus, jo meilės ženklus – į sakramentus, kuriais jis ypač priartėja prie mūsų, dovanoja mums save. Brangūs jaunuoliai, išmokite pamatyti Jėzų, susitikti su Jėzumi Eucharistijoje, kur jis yra čia ir dabar bei artimas mums, kad taptų mums kelionės maistu; Atgailos sakramente, kur Viešpats parodo savo gailestingumą visada siūlydamas atleidimą. Atpažinkite Jėzų ir tarnaukite jam, esančiam vargšuose, ligoniuose, sunkumų kamuojamuose ir pagalbos prašančiuose broliuose.

Tikėdami užmegzkite ir puoselėkite asmeninį dialogą su Jėzumi Kristumi. Geriau pažinkite jį skaitydami evangelijas ir Katalikų Bažnyčios katekizmą, kalbėkitės su juo malda ir juo pasitikėkite: jis niekada neišduos! „Tikėjimas pirmiausia yra asmeniškasis žmogaus ryšys su Dievu ir drauge nuo to neatskiriamas laisvas pritarimas visai Dievo apreikštai tiesai“ (Katalikų Bažnyčios katekizmas, 150). Taip jūsų tikėjimas subręs, sutvirtės ir nesirems vien religiniu jausmu ar miglotais vaikystėje išmoktų katekizmo tiesų prisiminimais. Tada pažinsite Dievą ir su juo autentiškai gyvensite, lygiai kaip apaštalas Tomas, kuris savo tikėjimą į Jėzų parodė tvirtai pareikšdamas: „Mano Viešpats ir mano Dievas!“

5. Liudyti palaikomiems Bažnyčios tikėjimo

Tą akimirką Jėzus sušuko Tomui: „Tu įtikėjai, nes pamatei. Palaiminti, kurie tiki nematę!“ (Jn 20, 29). Jis galvoje turėjo Bažnyčios, besiremiančios tiesioginių liudytojų – apaštalų tikėjimu, kelią. Dabar tampa aišku, kad mūsų asmeninis tikėjimas į Kristų, gimęs iš dialogo su juo, susijęs su Bažnyčios tikėjimu: esame ne izoliuoti individualūs tikintieji, bet per Krikštą šios didelės šeimos nariai, ir būtent Bažnyčios išpažįstamas tikėjimas stiprina mūsų asmeninį tikėjimą. *Tikėjimo išpažinimas*, kurį skelbiame per sekmadienio Mišias, sergsti mus nuo pavojaus įtikėti kitokį negu Kristaus apreikštą Dievą: „Tad kiekvienas tikintysis yra tartum viena grandis didžiojoje tikinčiųjų grandinėje. Aš negaliu tikėti, jei manęs neremia kitų tikėjimas, o savo tikėjimu palaikau jų tikėjimą“ (Katalikų Bažnyčios ka-

tekizmas, 166). Visada dėkokime Viešpačiui už Bažnyčios dovaną, nes Bažnyčia padeda mums saugiai augti tikėjimu, dovanojančiu tikrą gyvenimą (plg. Jn 20, 31).

Bažnyčios istorijoje šventieji ir kankiniai iš Kristaus šlovingojo kryžiaus nuolatos sėmėsi jėgų, kad išliktų ištikimi Dievui net netekdami gyvybės, tikėjime atradavo jėgų įveikti savo silpnybes ir nugalėti visas bėdas. Juk iš tiesų, pasak apaštalo Jono, „o kas gi nugalį pasaulį, jei ne tas, kuris tiki, kad Jėzus yra Dievo Sūnus?“ (1 Jn 5, 5). Pergalė, kylanti iš tikėjimo, yra meilės pergalė. Daugybė krikščionių gyvai liudijo ir tebeliudija meile besireiškiančio tikėjimo galią, siekdami taikos, skatindami teisingumą, statydindami žmonišką pasaulį, – pasaulį, atitinkantį Dievo planą. Įvairiose socialinio gyvenimo srityse jie kompetentingai ir profesionaliai veiksmingai prisideda prie visų gerovės. Iš tikėjimo kylanti meilė paskatino juos konkrečiai liudyti darbais ir žodžiais: Kristus nėra tik mums patiems skirtas gėris, jis – brangus lobis, kuriuo privalu dalytis su kitais. Mūsų globalizacijos amžiuje visame pasaulyje liudykite krikščioniškąją viltį – juk tiek daug žmonių ištroškę laukia tos vilties! Stovėdamas prie savo draugo Lozorius, mirusio prieš keturias dienas, kapo, Jėzus, prieš sugrąžindamas jį gyveniman, sako Lozorius seseriai Mortai: „Jei tikėsi, pamatysi Dievo šlovę“ (plg. Jn 11, 40). Jei tikėsite ir gebėsite kasdien gyventi tikėjimu bei jį liudyti, ir jūs tapsite įrankiais, padedančiais kitiems jaunuoliams atrasti gyvenimo, gimusio iš susitikimo su Kristumi, prasmę ir džiaugsmą!

6. Pakeliui į Pasaulio jaunimo dieną Madride

Brangūs bičiuliai, dar kartą jus kviečiu atvykti į Pasaulio jaunimo dieną, kuri vyks Madride. Kupinas didelio džiaugsmo, kiekvieno jūsų asmeniškai laukiu: Kristus trokšta sutvirtinti jūsų tikėjimą per Bažnyčią. Apsispręsti įtikėti į Kristų ir juo sekti nėra lengva; tam trukdo mūsų asmeninė neištikimybė ir daugybė balsų, nukreipiančių mus rinktis lengvesnius kelius. Neparaskite drąsos, veikiau ieškokite krikščionių bendruomenės, Bažnyčios paramos! Susitikimui Madride intensyviai ruoškitės šiais metais kartu su vyskupais, kunigais ir jaunimo pastoracijos vadovais vyskupijose, parapijos bendruomenėse, sąjungose ir sąjūdžiuose. Mūsų susitikimo kokybė pirmiausia priklausys nuo dvasinio pasirengimo, maldos, bendro įsiklausymo į Dievo žodį ir abipusės paramos.

Brangūs jaunuoliai, Bažnyčia deda į jus savo viltį! Jai reikia jūsų gyvo tikėjimo, kūrybingos meilės ir vilties kupino dinamizmo. Jūsų buvimas Bažnyčią atnaujina, atjaunina, suteikia jai naujos energijos. Štai kodėl Pasaulio jaunimo dienos yra malonė ne tik jums, bet

► Popiežiaus katechezės

ir visai Dievo tautai. Bažnyčia Ispanijoje veikliai rengiasi jus priimti ir kartu išgyventi džiugią tikėjimo patirtį. Dėkoju vyskupijoms, parapijoms, šventovėms, pašvęstojo gyvenimo bendruomenėms, bažnytinėms organizacijoms ir sąjūdžiams, visiems dosniai prisidedantiems prie šio įvykio rengimo. Mergelė Marija te lydi jus šiame pasirengimo kelyje. Angelui apreiškus, ji kupina tikėjimo priėmė Dievo žodį, kupina tikėjimo pritarė Dievo darbui joje. Ištardama savo *fiat*, savo „taip“, ji gavo begalinės meilės dovaną, paskatinusią

ją visą save dovanoti Dievui. Teužtaria ji kiekvieną iš jūsų, kad per ateinančią Pasaulio jaunimo dieną paugtų jūsų tikėjimas ir meilė. Noriu patikinti, jog visada tėviškai prisimenu jus savo maldose. Visus jus nuoširdžiai laiminu.

Vatikanas,
2010 m. rugpjūčio 6-oji,
Viešpaties Atsimainymo šventė

Benediktas XVI

Apie palaimintą Angelę Folinjetę

2010 m. spalio 12 d.

Brangūs broliai ir seserys!

Šiandien norėčiau papasakoti apie Angelę Folinjetę, didžią viduramžių mistikę, gyvenusią XIII amžiuje. Paprastai žavimasi jos pasiektomis vienybės su Dievu patirties viršūnėmis, tačiau per menkai atsižvelgiama į pirmuosius žingsnius, jos atsivertimą ir ilgą kelią, kurį ji nuėjo nuo pat pradžių, nuo „didžiulės pragaro baimės“ iki visiško susivienijimo su Trejybe. Pirmoji Angelės gyvenimo atkarpa nėra iš tolo nepriminė karštai Viešpaties mokinei prideramos gyvenosenos. Ji gimė apie 1248-uosius pasiturinčioje šeimoje. Tėvas netrukus mirė, o motina ją auklėjo daugiau ar mažiau paviršutiniškai. Ji greitai suartėjo su pasaulietine Folinjo (Foligno) miesto aplinka, susipažino su vyru, būdama dvidešimties metų už jo išteklėjo ir susilaukė vaikų. Jos gyvenimas buvo lengvabūdiškas, ji dažnai rodydavo nepagarbą vadinamiesiems „atgailautojams“ – anoje epochoje plačiai paplitusiems, – tai yra tiems, kurie, trokšdami sekti Kristumi, išdalydavo savo turtus ir gyveno melsdamiesi, pasninkaudami, tarnaudami. Bažnyčiai ir praktikuodami artimo meilę.

Kai kurie įvykiai, kaip antai smarkus žemės drebėjimas 1279-aisiais, uraganas, ilgas karas su Perudža (Perugia), paveikia Angelės gyvenimą. Ji pamažu ima suvokti savo nuodėmes ir žengia lemtingą žingsnį: šaukiasi šventojo Pranciškaus, kuris pasirodo jai regėjime, kad paklaustų patarimo dėl viso gyvenimo išpažinties: eina 1285-iejį, Angelė atlieka išpažintį pas vieną brolių iš San Feličijano miestelio. Po trejų metų atsivertimo kelyje dar vienas posūkis: ji nutraukia visus savo meilės ryšius, o po kelių mėnesių miršta jos mo-

tina, vyras ir visi vaikai. Tada Angelė perduoda savo turtą ir 1291 m. įstoja į Trečiąjį šv. Pranciškaus ordiną. Miršta Folinjo mieste 1309 m. sausio 4 d.

Palaimintosios Angelės Folinjetės knygoje, kurioje surinkti su mūsų palaimintą susiję dokumentai, pasakojama apie jos atsivertimą, nurodomos jam būtinos priemonės – atgaila, nuolankumas ir išbandymai, pateikiami Angelės potyrių, prasidėjusių 1285-aisiais, etapai, seka. Joje primenama, ką ji išgyveno ir papasakojo savo nuodėmklausiuvi, kuris viską kuo sąžiningiau užrašė, vėliau stengdamasis tai suskirstyti į etapus, jo pavadintus „žingsniais ar pokyčiais“, bet nepajėgė iki galo tinkamai surikiuoti (plg. *Il libro della beata Angela da Foligno. Cinesello Balsamo* 1990, p. 51). To priežastis ta, kad palaimintosios Angelės išgyventi susivienijimo potyriai visiškai įtraukdavo dvasines ir fizines jusles, o iš to, ką ji per tas ekstazes „suvokia“, jos dvasioje išlieka, taip sakant, vien „šešėlis“. „Aš tikrai girdžiu tuos žodžius, – išpažįsta ji po vienos mistinės pagavos, – tačiau nežinau ir negaliu pasakyti: ar tai, ką mačiau ir supratau, yra tai, ką jis [Dievas] man parodė; ar tai, ką jis man panorė apreiškinti, išreiškiami jūsų girdimais žodžiais. Tarp viena ir kita absoliučiai neįveikiama praraja.“ Angelė Folinjetė tiesiog pateikia savo mistinius „išgyvenimus“ jų neapmąstydamas, nes tai dieviškieji apšvietimai, atsirandantys jos sieloje netikėtai ir nelauktai. Net jos nuodėmklausys pavargdavo žymėtis visus įvykius, „dar ir dėl didelio ir įstabaus santūrumo dieviškųjų dovanų atžvilgiu“ (ten pat, p. 194). Angelės sunkumus išreikšti savo mistinius potyrius lydi jos klausytojų sunkumai juos suprasti. Tai mums aiškiai parodo, kad vienatinis ir tikrasis Mokytojas Jėzus Kristus gyvena kiekvieno tikinčiojo širdyje ir trokšta ją visą užvaldyti. Panašiai ir Angelė rašė laiške vienam iš savo dvasinių vaikų: „Vaikeli, jei pamatytum mano širdį, būtum visiškai prispirtas daryti viską, ko norėtų Dievas, nes mano širdis yra Dievo širdis, o Dievo širdis yra manoji.“ Čia ataidi šventojo Pauliaus žodžiai: „Aš gyvenu, tačiau nebe aš, o gyvena manyje Kristus“ (*Gal 2, 20*).

Tad apžvelkime tik kelis „žingsnius“ turtingame dvasiniame mūsų palaimintosios kelyje. Pirmasis, tiesą sakant, yra sąlyga: „Pirmasis – patikslina jį, – yra nuodėmės suvokimas, iš kurio sieloje gimsta didžiulė baimė būti pasmerktam; šio žingsnio metu karčiai verkiau“ (*Il libro della beata Angela da Foligno*, p. 39). Ši pragaro „baimė“ atitinka „atsivertimo“ momentu turėtąjį Angelės tikėjimą, tikėjimą, dar skurdų meilės, Dievo meilės. Gailestis, pragaro baimė ir atgaila atveria Angelę skausmingam kryžiaus keliui, kuris truko nuo aštunto iki penkiolikto žingsnio ir atvedė prie „meilės kelio“. Jos nuodėmklausys pasakoja: „Tikinčioji dabar man pasakė: turėjau tokį dieviškąjį apreiškimą: *Po to, ką užrašėte, užrašykite, kad kiekvienas, trokštantis išlikti malonėje, nei džiaugsme, nei liūdesyje, nelygu kaip mano bus dovanota ar leista, neturi nugręžti savo sielos akių nuo kryžiaus*“ (ten pat, p. 143). Tačiau šiame etape Angelė dar „nejautė meilės“; ji teigia: „Siela išgyvena kančią ir kartėlį, ji dar nepatiria meilės, tik skausmą“ (ten pat, p. 39), ir lieka nepatenkinta.

Angelė jaučia, kad ji Dievui turėtų duoti kažką nuodėmėms atitaisyti, tačiau tik pamažu supranta, jog nieko negali pasiūlyti: jo akivaizdoje ji yra „niekas“. Suvokia, kad jis iš jos nereikalauja dovanoti jam Dievo meilę, nes ji jam tegali dovanoti tik savo „nieką“, savo „negebėjimą mylėti“. Pasak jos: tik „tikra ir tyra meilė, kuri kyla iš Dievo, yra sieloje ir leidžia pažinti savo silpnybes ir Dievo gerumą. <...> Tokia meilė neša sielą Kristuje ir ji be krislelio abejonės supranta, kad nėra jokios apgaulės. Į šią meilę negali įsimaišyti nieko, kas yra iš šio pasaulio“ (ten pat, p. 124–125). Nepakartojamai ir visiškai atsilapoti Dievo meilei, iškiliausiai pasireiškiančiai Kristuje: „O, mano Dieve, – meldžia ji, – padaryk mane vertą pažinti aukščiausią slėpinį, kurį sukūrė tavo karščiausia ir neapsakoma meilė kartu su Trejybės meile, tai yra aukščiausią švenčiausiojo įsikūnijimo mūsų labai slėpinį. <...> O, nesuvokiamojo meile! Nėra meilės, didesnės už tą, kuri mano Dievą paskatino tapti žmogumi, kad aš būčiau padaryta Dievu“ (ten pat, p. 295). Tačiau Angelės širdis vis dar paženklinta nuodėmės žaizdų: ir po geros išpažinties ji jaučiasi gavusi atleidimą ir parblokšta nuodėmės, laisva ir saistoma praeities, išrišta, bet stokojanti atgailos. Ją tebepersekioja mintis apie pragarą, nes juo toliau siela žengia krikščioniškojo tobulumo keliu, juo labiau ji įsitikina esanti „neverta“ ir nusipelnusi tik pragaro.

Taip Angelė savo mistiniame kelyje giliai suvokia esminę tikrovę: iš jos „nevertumo“ ir „pelnyto pragaro“ ją išlaisvins ne jos „vienybė su Dievu“ ir „tiesos“ turėjimas, bet tik nukryžiuotas Kristus, „jo nukryžiuojimas dėl manęs“, jo meilė. Aštuntajame žingsnyje ji sako: „Vis dar nesupratau, kas didesnis gėris – mano išlais-

vinimas iš nuodėmių ir išgelbėjimas iš pragaro, mano atsivertimas ir atgaila ar nukryžiuojimas dėl manęs“ (ten pat, p. 41). Kiekviename savo kelio tobulumo link tarpsnyje ji suvokė trapią meilės ir kančios pusiausvyrą. Kaip tik todėl ji teikia pirmenybę nukryžiuoto Kristaus kontempliavimui, mat viename regėjime išvydo įgyvendintą tobulą pusiausvyrą: žmogus-Dievas ant kryžiaus yra aukščiausias kančios aktas, kuris sykiu yra aukščiausias meilės aktas. Trečiajame palaimintosios „Pamokyme“ ji primygtinai šią kontempliaciją pabrėžia ir tvirtina: „Juo tobuliau ir gryniau regime, juo tobuliau ir gryniau mylime. <...> Todėl juo daugiau matome Dievą ir žmogų Jėzų Kristų, juo labiau per meilę esame perkeičiami į jį. <...> Tai, ką pasakiau apie meilę, <...> sakau ir apie skausmą: kontemplanodama neapsakomą Dievo ir žmogaus Jėzaus Kristaus skausmą, siela persiima skausmu ir pati paverčiama skausmu“ (ten pat, p. 190–191). Panirti, pavirsti nukryžiuotojo Kristaus meile ir skausmu reiškia su juo susitapatinti. Angelės atsivertimas, šia išpažintimi prasidėjęs 1285 m., subrendo, kai Dievo atleidimas jos sielai pasirodė kaip neužtarnauta Tėvo, visos meilės šaltinio, meilės dovaną: „Pasiteisinimų negali būti – teigia ji, – nes kiekvienas gali Dievą mylėti, o jis sielą tenori išganyti, nes ją myli ir yra jos meilė“ (ten pat, p. 76).

Palaimintosios Angelės dvasinis kelias nuo atsivertimo prie mistinio patyrimo, nuo to, kas išreiškiama, prie to, kas neišreiškiama, vedė per Nukryžiuotąjį. Jis, „kenčiantis Dievas-žmogus“, tapo jai „tobulumo mokytoju“. Todėl jos visa mistinė patirtis krypta į tobulą „supanašėjimą“ su juo, vis giliau ir radikaliau apsisvalant ir persikeičiant. Šiam įstabiam užmojiui Angelė atsiduoda visa savo esybe, siela ir kūnu, nuo pradžios iki pabaigos netausodama savęs atgailomis ir išbandymais, trokšdama mirti kęsdama tokius pačius skausmus, kokius kentė nukryžiuotas Dievas-žmogus, idant visa būtų perkeista į jį: „O Dievo Sūnau, – meldžia ji, – ligi galo paversk mane kenčiančiu Dievu-žmogumi, kuris mus taip mylėjo, kad atidavė save mirti gėdingiausia mirtimi, neapsakomai, skausmingiausiai ir karčiausiai kentėdamas. Ir tik iš meilės tau, o žmogau!“ (ten pat, p. 247). Taip susitapatinti reiškia gyventi taip, kaip gyveno Jėzus: kenčiant neturtą, panieką, skausmą, nes „per žemišką neturtą siela suras amžinuosius turtus, per panieką ir gėdą įgis aukščiausios garbės ir didžiausios šlovės, per nedidelę atgailą, atliekamą su gailėsčiu ir skausmu, sulauks aukščiausiojo Gėrio, amžinojo Dievo, begalinės saldybės ir paguodos“ (ten pat, p. 293).

Nuo atsivertimo iki mistinio susivienijimo su nukryžiuotu Kristumi, Neišreiškiamuoju, kelias tolimas, o jo paslaptis yra nuolatinė malda: „Juo daugiau melsies,

juo labiau būsi apšviečiamas; juo labiau būsi apšviečiamas, juo giliau ir intensyviau regėsi aukščiausiąjį Gėrį, geriausiąją Esybę; juo giliau ir intensyviau ją regėsi, juo labiau mylėsi; juo labiau mylėsi, juo labiau džiaugsiesi; juo labiau džiaugsiesi, juo geriau suprasi ir daugiau gebėsi suprasti. Paskui pasieksi šviesos pilnatvę, nes suprasi, kad negali nieko suprasti“ (ten pat, p. 184).

Brangūs broliai ir seserys, palaimintosios Angelės gyvenimas prasideda pasaulietine egzistencija, gana nutolusia nuo Dievo. Tačiau paskui ji susiduria su šv. Pranciškaus asmenybe ir galiausiai susitikimas su nukryžiuotu Kristumi atveria jos sielą Dievo buvimui, tiesai, kad tik gyvenimas kartu su Dievu tampa tikroju gyvenimu,

nes per skausmą dėl nuodėmių tampa meile ir džiaugsmu. Tokia yra palaimintosios Angelės žinia mums. Šiandien mums visiems gresia pavojus gyventi taip, tarsi Dievo nebūtų: jis atrodo tolimas mūsų šiandieniam gyvenimui. Tačiau Dievas turi tūkstančius būdų, kiekvienam iš mūsų savitą, būti mūsų sieloje, parodyti, kad jis egzistuoja, mane pažįsta ir myli. Palaimintoji Angelė norėtų atkreipti mūsų dėmesį į ženklus, kuriais Viešpats palyti mūsų sielą, atkreipti dėmesį į Dievo buvimą čia ir dabar, kad išmoktume gyventi su Dievu ir Dievo link bendrystėje su nukryžiuotu Kristumi. Melskime Viešpatį, kad jis padarytų mus imlius jo buvimo čia ir dabar ženklu, mokantiems, kaip turėtume gyventi tikrą gyvenimą. Dėkoju.

LVK Pirmininko pranešimas dėl Europos Tarybos Parlamentinės asamblėjos priimto sprendimo

2010 m. spalio 13 d.

2010 m. spalio 7 d. Europos Tarybos Parlamentinė asamblėja priėmė rezoliuciją „Dėl sąžinės išlygos teikiant teisėtą medicininę pagalbą“, kurioje išsakyta tvirta pozicija, kad „joks asmuo, ligoninė ar institucija neturi būti verčiama, laikoma atsakinga ar diskriminuojama dėl to, kad atsisakė atlikti, suteikti patalpas, padėti ar nukreipti abortui, persileidimo sukėlimui, eutanazijai ar bet kokiam veiksmui, kuris gali sukelti vaisiaus ar embriono žūtį, nesvarbu dėl kokių priežasčių“.

Ši žinia įsilieja į mūsų visuomenėje pastaruoju metu vykstančias diskusijas ir reiškiamus nepagrįstus priekaištus Katalikų Bažnyčiai, kuri neva kišasi į valstybės gyvenimą, nurodinėja ir primetinėja savas nuostatas ir pozicijas, kurių privalu laikytis sveikatos apsaugos srityje, kuomet kalbama apie labai jautrias medicinos sritis, tokias kaip gyvybės apsaugos, dirbtinio/pagalbinio apvaisinimo, akušerių ir ginekologų gydytojų darbo praktikas.

Sveikiname ir džiaugiamės Europos Tarybos Parlamentinės asamblėjos rezoliucijoje išreikšta pozicija, kuri dar kartą ne tik paliudija prigimtine žmogaus teise į tikėjimo, sąžinės laisvę kaip fundamentalią teisę, bet ir tai skelbia kaip visos Europos teisinės elgsenos

praktiką, užtikrinančią ir leidžiančią gerbti ir išreikšti savo įsitikinimus bei jų laikytis savo darbo aplinkoje.

Tikimės, kad šis sprendimas bus pagalba ir Lietuvos valstybės institucijoms užbaigti bereikalingus priekaištus ir visuomenės nuteikimą prieš Katalikų Bažnyčios skelbiamą mokymą apie gyvybę, jos vertę bei prigimtines teises į tikėjimo, sąžinės, vertybių raišką bei turės įtakos ir padrąsins Lietuvos institucijų valdininkus ir įstatymų leidėjus nebijoti šių nuostatų įtraukti į rengiamus Lietuvos įstatymus. Visa tai dar labiau stiprins demokratijos dvasią mūsų krašte ir užtikrins lygias teises bei galimybes medicinos praktikoje būti reikalingiems ir naudingiems gydytojams katalikams, kurie savo tarnystėje liudija Bažnyčios mokymą apie gyvybę ir ne kartą išreikštą nuostatą, jog nėštumas nėra liga, kuri gydoma gyvybės nutraukimu motinos iščiose. Linkime, kad visi būtume ištikimi ir paklusnūs Tiesai, o ne viešosios nuomonės diktatūrai, kuri nuvertina pačią žmogiškąją gyvybę, pažeidžia prigimtine teisę motinos iščiose pradėtam žmogui gimti ir visa tai suniveliuoja vien tik iki reprodukcinių moters teisių ir apgaulia moteris melo skraiste apie iščiose esančią jų norų ir įgeidžių „nuosavybę“.

Tikimės, kad visi toliau brėsime ir įsisąmoninsime žmogiškosios gyvybės unikalumą ir jos egzistenciją nuo pradėjimo momento bei gerbsime ir visi kartu patarnausime kiekvienai gyvybei iki natūralios žmogaus mirties dienos.

Arkivyskupas Sigitas Tamkevičius
Lietuvos Vyskupų Konferencijos Pirmininkas

Lietuvių koplyčios pašventinimo 40-osios metinės

Spalio 16 d. Romoje paminėtos Lietuvių koplyčios Šv. Petro bazilikos grotose Vatikane pašventinimo 40-osios metinės. Koplyčioje aukotoms šv. Mišioms vadovavo Vilniaus arkivyskupas kardinolas Audrys Juozas Bačkis, koncelebravo Telšių vyskupas Jonas Boruta SJ, Vilkaviškio vyskupas Rimantas Norvila, kariuomenės ordinaras vyskupas Gintaras Grušas, Popiežiškosios šv. Kazimiero kolegijos rektorius mons. Petras Šiurys ir beveik trys dešimtys kunigų iš visų Lietuvos vyskupijų. Šv. Mišiose dalyvavo Lietuvos ambasadoriai prie Šv. Sosto Vytautas Ališauskas ir Italijos Respublikoje Petras Zapolskas, Romos lietuviai, vienuoliai ir vienuolės, maldininkai iš Lietuvos. Apeigų pradžioje šv. Mišių celebrantus pasveikino Šv. Petro bazilikos arkikunigas kardinolas Angelo Comastri.

Kardinolas A. J. Bačkis Lietuvių koplyčią Vatikane per pamokslą pavadino „maldos tiltu“, primenančiu Lietuvos krikščionys, šventųjų ir kankinių liudijimą praelyje, koplyčią stačionių užsienio lietuvių, popiežių maldas už Lietuvą ir jos Bažnyčią tuomet, kai buvo geležinės uždangos atskirtos nuo Šventojo Sosto. Vilniaus arkivyskupas priminė Dievo tarno Jono Pauliaus II priešais šioje koplyčioje esantį Vilniaus Aušros Vartų Gailėstingumo Motinos paveikslą gausiomis progomis sudėtas maldas, pradėdamas pirmąją jo pontifikato dieną (lygiai prieš 32 metus, 1978 metų spalio 16 d.). Kardinolas kvietė Lietuvos atsikūrimo dvidešimtųjų metinių perspektyvoje veiksmingai imtis popiežiaus Jono Pauliaus II patikėtos naujosios evangelizacijos misijos, kuri yra Dievo gailėstingumo skelbimas, pirmiausia visiems tiems, kurie dar nėra patyrę Kristaus per Kryžiaus aukos liudijimą laiduojamo Dievo gailėstingumo.

Po šv. Mišių buvo prisimintas Lietuvių koplyčios šventinimo iškilimėse 1970 m. dalyvavęs Dievo tarnas popiežius Paulius VI, kuris pašventino Gailėstingumo

Pagalbos ir partnerystės 20-metis

Spalio 1–2 d. Vechtos mieste, Vokietijoje, paminėtas Oldenburgo krašto *Caritas* ir Maltiečių partnerystės su Lietuvos *Caritas* 20-metis. Šventėje dalyvavo apie 50 svečių iš Lietuvos, tarp jų Lietuvos Vyskupų Konferencijos pirmininkas arkivyskupas Sigitas Tamkevičius, Vilkaviškio vyskupas Rimantas Norvila, LR Socialinės apsaugos ir darbo ministras Donatas Jankauskas, kiti valstybės, Bažnyčios, paramą gavusių socialinių įstaigų atstovai. Lietuvos *Caritas* delegacijai Vokietijoje vadovavo *Caritas* generalinis direktorius kun. Robertas Grigas.

Svečius iš Lietuvos priėmė ir pasveikino Oldenburgo krašto vyskupas Heinrichas Timmereversas, Suverenaus Maltos ordino ambasadorius Lietuvoje grafas Douglasas von Saurma-Jeltschas, Oldenburgo krašto *Caritas* direktorius dr. Gerhardas Tepé ir Maltiečių vadovas Gūnteris Holthausas bei jų bendradarbiai, per praėjusius 20 metų daugiausiai prisidėję prie Oldenburgo krašto ir Lietuvos humanitarinės partnerystės plėtos.

Spalio 2 d. pagrindinėje Vechtos miesto Šv. Jurgio bažnyčioje partnerystės vokiečių ir lietuvių vyskupai bei kunigai aukėjo šv. Mišias sukakties intencija. Homilijoje, kurią minėjimo dalyviams pasakė arkivyskupas Sigitas Tamkevičius, Vokietijos geradarių parama okupacijų ir ekonominių transformacijų nualintai Lietuvai buvo prilyginta Evangelijoje minimai pagalbai, gailėstingą samariečio suteiktai plėšikų auka tapusiam nepažįstamajam. „Per septyniadešimt metų į plėšikų rankas pateko daug Rytų Europos tautų, su jomis ir Lietuva. Nelygioje kovoje su okupanto kariuomene Lietuvoje žuvo dešimtys tūkstančių partizanų. Šimtai tūkstančių nekaltų žmonių buvo ištremti į Sibirą, o daugelis, kaip karo pabėgėliai, ne savo noru atsidūrė Vakaruose. Iš kaimo žmonių buvo atimta žemė, o patys žmonės prievarta suvaryti į kolūkius. <...> Taip pat buvo padaryta daug nematomų žaizdų, dažnai net pavojingesnių už matomas. Suaugusiems, ypač jaunimui, prievarta skiepytas marksizmas ir ateizmas. <...> Vietoje meilės darbų šimtai tūkstančių žmonių buvo verbuojami skūsti ir išdavinėti vieni kitus. <...> Berlyno siena buvo pastatyta ne tik jūsų sostinėje. Ji buvo statoma žmonių širdyse“, – sakė arkivyskupas S. Tamkevičius, homilijos pabaigoje pabrėždamas, kad gerų ir Dievą tikinčių žmonių meilei pastatyti užtvaras labai sunku, ir prisimindamas savo tremtį Sibire, kur jam „žinojimas, kad esi nepamirštas, anuomet buvo ne mažiau brangus kaip duonos kąsnis“. Arkivyskupas padėkojo bičiuliams iš Vechtos už krikščioniškos meilės patirtį, kurios stokoja dabartinis pasaulis.

Po bendros maldos šventės dalyviai buvo pakviesti į Vechtos miesto rotušę, kur juos pasveikino ir dviejų kraštų partnerystės reikšmę aukštai įvertino Vechtos burmistras Uwe Bartelsas.

Dėkodamas gausiai susirinkusiems minėjimo dalyviams Lietuvos *Caritas* generalinis direktorius kun. Robertas Grigas sakė: „Peržvelgiant gausią ir iškalbingą per dvidešimt praėjusių metų nuveiktų darbų ir suteiktos itin įvairiapusiųs pagalbos statistiką, man atėjo mintis: o juk tai galėtų būti puiki medžiaga dabarties ir ateities mokslininkų disertacijoms socialinių mokslų, politikos, netgi teologijos srityse. Tyrimui apie tai, kaip dviejų geografiškai gana tolimų kraštų krikščionys, įveikdami nemažus techninius sunkumus, sienų, mentalitetų, kultūrinius barjerus, nuolat bendradarbiauja, praturtindami ir ugdydami vieni kitus. Šių patirčių tęstinumas, intensyvumas, kiekybė ir jose veikiantis žmogiškasis matmuo verti gilesnės analizės, gali daug

pasakyti apie Kristaus dovanojamos dvasios galią mums ir galbūt galėtų būti sektinas pavyzdys, modelis kitiems žmonėms ir tautoms, norinčioms eiti mūsų išbandytu keliu.“

Sveikinimo ir padėkos kalbas taip pat pasakė Lietuvos Maltos ordino pagalbos tarnybos prezidentas dr. Kazimieras Ščeponavičius, LR SADM ministras Donatas Jankauskas. Šventės dalyviai išklause buvusio Vokietijos *Caritas* vadovo, dabartinio šalpos akcijos *Renovabis* valdybos pirmininko prelato Hellmuto Puschmanno paskaitą apie karitatyvinės partnerystės svarbą Rytų ir Vakarų Europos realiam suartėjimui, krikščioniškųjų vertybių raiškai. Lietuvos Bažnyčios, SADM ir NVO vadovai pasirašė Vechtos miesto garbės svečių knygoje. Oldenburgo krašto *Caritas* centre surengtoje spaudos konferencijoje arkivyskupas S. Tamkevičius, ministras D. Jankauskas, vokiečių ir lietuvių karitatyvinių organizacijų vadovai atsakė į žurnalistų klausimus apie dvidešimtmetės partnerystės rezultatus ir perspektyvas.

Paminėdami partnerystės dvidešimtmetį Vechtos Kolpingo namuose, arkivyskupas Sigitas Tamkevičius ir kun. Robertas Grigas įteikė padėkos raštus 26 aktyviausiai rėmusiems Lietuvą Oldenburgo krašto *Caritas* ir Maltiečių darbuotojams bei savanoriams. Ypač daug padėkos žodžių susilaukė buvęs Oldenburgo krašto *Caritas* direktorius Paulius Schneideris, kurio iniciatyva ir pastangomis prieš dvidešimt metų prasidėjęs intensyvus Lietuvos rėmimas trunka iki šių dienų.

Bendradarbiavimo sukakties paminėjimo proga vokiečių ir lietuvių kalbomis išleista gausiai iliustruota, papildyta statistika, faktais atsiminimų knyga „Įveikiant sienas: 20 metų atstatymo ir pagalbos partnerystės Lietuvoje“. -Ici-

Kaišiadoriečių viešnagė Vokietijoje

Jau du dešimtmečius Lietuvą ir Vokietijos Oldenburgo kraštą sieja glaudūs partnerystės ryšiai. Spalio pradžioje į Oldenburgo kraštą buvo pakviesti atstovai iš įvairių Lietuvos vyskupijų bei parapijų dalyvauti Lietuvos ir Oldenburgo krašto partnerystės 20-mečio minėjime. Kaišiadorių vyskupijai atstovavo vyskupo generalvikaras mons. dr. Algirdas Jurevičius, Paparčių Šv. Juozapo vaikų globos namų socialinis darbuotojas Nerijus Ramanauskas, Širvintų parapijos globos namų direktorius Virginijus Šmigelskas ir Širvintų lopšelio-darželio „Buratinas“ direktorė Vaclava Vaskelienė. Kaišiadorių vyskupijos kurija nuo 1992 m. bendradarbiauja su Friesoythe'ės parapija, o Širvintų parapija nuo 1995 m. turi ištikimus partnerius Saterlando parapijoje. Vos nuvykę į Vokietiją buvome draugiškai sutikti ir apgyvendinti šeimose.

Spalio 1 d. mons. A. Jurevičius ir N. Ramanauskas lankėsi Oldenburgo krašto *Caritas* įsteigta maisto dalijimo punkte. Kartu dalyvavo ir Vilkaviškio vyskupas Rimantas Norvila. Lietuviams buvo pristatyta karitiečių iniciatyva iš prekybos centrų surinktus maisto produktus, kurių galiojimo terminas beveik pasibaigęs, dalyti socialiai remtiniams žmonėms. Stebint maisto dalijimo punkto darbą, buvo justai artimo meilės šiluma ir noras padėti: toje akcijoje dalyvauja per šimtas savanorių.

Svečius iš Lietuvos priėmė Friesoythe'ės meras Johannes Wimbergas. Jis išsamiai pristatė miesto bei savivaldos istoriją, o po malonaus pabendravimo pakvietė aplankyti miesto parką su moderniai įrengta varpine. Ta proga

Motinos paveikslą, lietuviams maldininkams aukoją šv. Mišias ir pasakė kalbą. Šios popiežiaus Pauliaus VI kalbos garsinis įrašas buvo paleistas Lietuvių koplyčioje po šeštadienio ryto šv. Mišių. Vėliau Lietuvių koplyčios minėjimo dalyviai, lydimi keturių Lietuvos vyskupų ir dviejų ambasadorių, pasimeldė prie netoli koplyčios esančių popiežių Jono Pauliaus II ir Pauliaus VI kapų.

Šeštadienio popietę Lietuvių kolegijos svečių namų „Villa Lituania“ salėje vyko konferencija ir solistės Vaidos Genytės koncertas. Konferencijoje ambasadorius V. Ališauskas pristatė Lietuvių koplyčios Vatikano bazilikos grotose istoriją, dailėtyrininkė Sigita Maslauskaitė aptarė koplyčios religinę meninę vertę. Minėjimas užbaigtas Popiežiškiosios lietuvių šv. Kazimiero kolegijos naujųjų akademinį metų iškilmingo atidarymo aktu ir šventine vakarone.

-sk, vr-

Paveikslų karūnavimo ketvirtosios metinės

Spalio 10 d. Telšių vyskupijos tikintieji rinkosi į Žemaičių Kalvarijos baziliką paminėti 4-ųjų stebuklingojo Žemaičių Kalvarijos Dievo Motinos su Kūdikiu – Krikščioniškųjų Šeimų Karalienės paveikslų karūnavimo popiežiškiosiomis karūnomis metinių. Pagrindinėms 12 val. šv. Mišioms vadovavo Telšių vyskupas J. Boruta SJ, kartu su ganytoju šv. Mišias aukoją Telšių vyskupo generalvikaras prel. dr. J. Šiurys, Telšių Vyskupo Vincento Borisevičiaus kunigų seminarijos rektorius kan. mgr. Jonas Ačas, vicerektoriai kan. lic. R. Saunorius ir kun. lic. V. Ačas, prefektas kan. lic. A. Sabaliauskas, Telšių vyskupijos licėjaus direktorius kun. mgr. A. Mačius, Telšių vyskupijos kurijos vicekancleris kan. lic. D. Gatautas, sekretorius kun. mgr. M. Ramanauskas. Šv. Mišiose kartu su gausiai susirinkusiais tikinčiaisiais meldėsi Telšių kunigų seminarijos ir Telšių vyskupijos licėjaus auklėtiniai. Šv. Mišių pradžioje Telšių ganytojas susirinkusiems tikintiesiems priminė istoriją ir aplinkybes, kuriomis prieš ketverius

metus – 2006 m. spalio 8 d. garsusis stebuklingasis paveikslas buvo vainikuotas popiežiaus Benedikto XVI pašventintomis karūnomis, ir kvietė mels-tis už popiežių Joną Paulių II, suteikusį Žemaičių Kalvarijos bažnyčiai bazilikos titulą ir leidusį pradėti pasiruošimo paveikslu karūnavimui procesą, taip pat ir už dabartinį popiežių, pašventinusį karūnas ir įpareigojusį Telšių vyskupą J. Borutą SJ jomis karūnuoti paveikslą.

Per pamokslą Telšių ganytojas kalbėjo apie rožinio maldos svarbą ir būtinybę ją praktikuoti einant dvasinės brandos keliu ir trokštant nuolat apmąstyti Jėzaus Kristas išganomąją misiją ir jo meilę žmonėms. Ganytojas išsamiai pristatė popiežiaus Jono Pauliaus II mokymą apie rožinio maldą. Pamokslininkas kvietė kalbėti rožinį namie, bendruomenėse, bažnyčiose, susirinkus vieniems pas kitus, aktyviai burtis į Gyvojo rožinio grupes parapijose, kalbėjo apie prasidedančią metinę parapijinę katechezę, ragino likti ištikimus maldai ir nuolat prašyti Dievo Motinos Marijos – Krikščioniškų Šeimų Karalienės užtarimo ir globos šeimoms ir jaunajai kartai. Po šv. Mišių aplink baziliką buvo einama Eucharistinė procesija, dėkojant Dievui už visas nepalaujamai teikiamas malones. -kasab-

Paminėta Šv. Pranciškaus Asyžiečio diena

Spalio 6 d. Lietuvos sveikatos mokslų universitete (LSMU), Veterinarijos akademijoje (VA), vyko renginys „Plėskime atjautos ir gerumo erdvę“ Pasaulio gyvūnijos ir Šv. Pranciškaus Asyžiečio diena paminėti. Jame dalyvavo LSMU rektorius prof. Remigijus Žaliūnas, VA kancleris prof. Henrikas Žilinskas, LSMU kapelionas kun. Artūras Kazlauskas, LSMU sielovados koordinatorė Svetlana Adler-Mikulėnienė ir gausus dėstytojų, studentų bei akademijos darbuotojų būrys. Meninę programą parengė VA choras „Juventus“, vadovaujamas Algirdo Viesulo. Rektorius padėjo renginio organizatoriams teigdamas, kad tokios šventės praturtina univer-

skambinta varpu, kuris aidi tik ypatingomis progomis arba mieste lankantis garbingiems svečiams. Lietuvių delegacija apsilankė naujoje Friesoythe'ės parapijos klebonijoje ir susipažino su parapijos valdymo struktūra, aplankė naujai atidarytus katalikiškus Šv. Elzbietos senelių namus, kuriems vadovauja nuolatinis diakonas Heinzas Wübbenas.

Pagrindinę partnerystės 20-mečio minėjimo dieną Vechtos mieste vyko iškilmingos šv. Mišios, kurioms vadovavo Vilkaviškio vyskupas R. Norvila, pamokslą sakė Kauno arkivyskupas metropolitas Sigitas Tamkevičius. Kartu šv. Mišias koncelebravo kunigai iš Lietuvos ir Oldenburgo krašto. Po šv. Mišių Vechtos miesto rotušės salėje įvyko iškilmingas partnerystės jubiliejaus minėjimas. Po iškilmingo paminėjimo padėkos žodžiai sakyti ir šventinės vakarienės metu.

Spalio 3 d. (sekmadienį) mons. A. Jurevičius šventė Eucharistiją ir sakė pamokslus Neuscharrellio ir Friesoythe'ės parapijose, kurių tikintieji rinko labdarą Kaišiadorių vyskupijos žmonėms. Vakare įvyko susitikimas su Katalikų darbininkų judėjimo nariais (KAB), rengusiais labdaros rinkimo Kaišiadorių vyskupijai akcijas. Susitikimo metu N. Ramanauskas pristatė Kaišiadorių vyskupijos Caritas VĮ Paparčių Šv. Juozapo vaikų globos namus, papasakojo apie gautos labdaros panaudojimą vaikų reikmėms, taip pat išreiškė norą, kad bendradarbiavimas ir toliau tęstųsi.

Kitomis viešnağės dienomis šeiminkai svečiams organizavo ekskursijas į Papenburgo laivų statyklą, supažindino su senomis durpių kasimo technologijomis. Prieš grįžtant į Lietuvą apsilankyta Esterwegene pas seseris pranciškones, įsikūrusias buvusios koncentracijos stovyklos teritorijoje.

-kaj-

VDU KTF mokslo metų pradžios šventė

Spalio 7 d. Vytauto Didžiojo universiteto (VDU) Katalikų teologijos fakultete (KTF) vyko tradicinė mokslo metų pradžios šventė, kurią surengė ketvirtitojo kurso studentai kartu su fakulteto aktyvo komanda. Šventė prasidėjo šv. Mišiomis už fakulteto ir universiteto bendruomenę VDU KTF Didžiojoje auloje. Liturgijai vadovavo VDU KTF didysis kancleris Kauno arkivyskupas metropolitas Sigitas Tamkevičius SJ, kartu koncelebravo prel. Vytautas Steponas Vaičiūnas OFS, naujasis VDU kapelionas kun. Linas Šipavičius, KTF dėstytojai kunigai. Giedojo KTF pirmojo kurso studentai.

Homilijoje ganytojas kalbėjo apie maldą teologo gyvenime. Arkivyskupas atkreipė dėmesį, kad malda ir prašymas reikalingi ne Dievui, bet mums, nes per maldą stipriname ryšį su juo. Teologas turėtų ne tik studijuoti, bet ir būti tikintis žmogus. Kaip tikinčiojo maldos pavyzdį ganytojas nurodė Jėzaus maldą Alyvų sode, kai prašoma ne savo, bet dangiškojo Tėvo valios, ir linkėjo visiems maldoje prašyti ir uoliai ieškoti Dievo valios savo gyvenime.

Po šv. Mišių KTF bendruomenei buvo pristatytas naujasis VDU kapelionas kun. L. Šipavičius MIC. Sveikinimo žodžius visiems susirinkusiesiems, o ypač pirmakursiams, tarė VDU KTF dekanas dr. Benas Ulevičius ir VDU ateitininkai. Pirmakursiams buvo įteiktos simbolinės dovanėlės – žaisliniai ančiukai, kuriuos jie turėtų „auginti“ lankydami paskaitas, uoliai mokydamiesi ir aktyviai dalyvaudami KTF bendruomenės veikloje, o kitais metais perduoti pirmakursiams. Šventė baigta agape.

Įsibėgėjus naujiems mokslo metams, Katalikų teologijos fakultetas Vytauto Didžiojo universitete džiaugiasi gan gausia pirmakursių grupe. Šiomet į Katalikų teologijos bakalauro studijų programą buvo paduoti 63, į Religijos pedagogikos studijų programą – 47 prašymai. Daugelis padavusiųjų prašymus studijų programų sąrašė pažymėjo KTF programas pirmuoju ir antruoju numeriu. Šiais metais visiems, stojantiems į KTF, buvo privalomas motyvacinis pokalbis. Šio pokalbio tikslas – pakviesti studijuoti labiausiai motyvuotus ir krikščioniškoje veikloje aktyvius jaunos žmones. Kita naujovė – specialios fakulteto įsteigtos papildomos stipendijos aktyviai krikščioniškoje veikloje dalyvaujantiems studentams. Į Katalikų teologijos studijų programą priimta 20, į Religijos pedagogikos studijų programą – 12 pirmakursių. Specialios papildomos KTF stipendijos skirtos aštuoniems krikščioniškoje veikloje aktyviems studentams. Padengtas dviejų studenčių studijų krepšelio mokestis.

Dideles galimybes įstojusiems į fakultetą atveria nauja VDU gretutinių studijų tvarka. Pagal šią tvarką visi VDU studentai gali nemokamai įgyti gretutinę specialybę iš 28 specialybių sąrašo. Nemažo susidomėjimo sulaukė ir magistrantūros studijų programos. Į studijas priimta 30 magistrantų. Daugiausia prašymų paduota į Šeimotytros bei Religinio švietimo studijų programas. Iš viso šiuo metu Katalikų teologijos fakultete studijuoja 273 studentai.

KTF greta studijų didelis dėmesys skiriamas neformaliai studentų ugdymui, apimančiam tiek praktinių įgūdžių formavimą, tiek dvasinio bei intelektualinio gyvenimo kokybę. Fakulteto studentai kviečiami dalyvauti KTF rekolekcijų savaitgalyje, Rožinio maldos grupėje. Kartą per savaitę VDU kapelionas kun. Linas Šipavičius fakulteto koplyčioje aukoja šv. Mišias.

Siekiant ugdyti organizacinius gebėjimus, studentai supažindinami su įvairių katalikiškų organizacijų veikla, jiems sudaromos sąlygos šiose organizacijose atlikti praktiką bei savanoriauti. KTF aktyviai bendradarbiauja su Kauno arkivyskupijos katechetikos centru, Kauno arkivyskupijos jaunimo centru ir kitomis organizacijomis. Šiuo metu vykdomas bendras Katalikų evangelizacijos centro ir KTF projektas: aštuonių susitikimų kūno teologijos kursas, nagrinėjantis Jono Pauliaus II krikščioniškojo personalizmo ir kūno teologijos sampratą.

Šių metų vasario mėnesį atsikūrusi KTF studentų mokslinė draugija „Signum“ orientuojasi į kūrybišką tarpusavio savišvietą, siekdama per paskaitas įgytas žinias pagilinti diskusijų, seminarų, konferencijų metu. Šiomet „Signum“ pasirinkta tema – tikėjimo ir mokslo santykis. Tikėjimo ir mokslo problematika bus gvildinama kas mėnesį rengiamose paskaitose-diskusijose, kurias pavasarį planuojama užbaigti studentų mokslinė konferencija.

KTF studentai turi galimybę naudingos patirties įgyti ir įvairiuose užsienio projektuose. 2009–2010 mokslo metais fakulteto studentė Indrė Sasnauskaitė atliko evangelizacinę-katechetinę praktiką lietuviškojoje vasario 16-osios gimnazijoje Vokietijoje. 2010 m. vasarą studentės Neringa Derkintytė ir Ieva Urbikaitė atliko „Erasmus“ praktiką Italijoje, tarptautiniame Marijos radijo biure. Grupė KTF studentų 2009 ir 2010 m. dalyvavo savaitės trukmės misijinės bendruomenės „Rieka Života“ organizuojamuose mokymuose bei evangelizacijose Slovakijoje.

-sam, gb-

sitetą. Trumpai paaiškinęs sąsajas tarp gydytojų ir veterinarijos specialistų, prof. R. Žaliūnas išreiškė įsitikinimą, kad naujas universitetas bus kuriamas visų bendruomenės narių pastangomis bei bus panašus į darnią šeimą.

Renginio vedėja Violeta Bakutienė priminė šv. Pranciškaus Asyžiečio biografiją ir ragino prisiminti, kad jis, būdamas beturtis, praturtino pasaulį. LSMU kapelionas kun. Artūras Kazlauskas kalbėjo apie kapeliono tarnystę universitete ir tikėjimą. Remdamasis palyginimais ir pavyzdžiais, jis aiškino, kad tikėjimas yra informacijos priėmimas iš patikimo informatoriaus. Krikščionims pagrindinis ir patikimas informatorius yra Jėzus iš Nazareto, į kurį norėjo būti panašus ir šv. Pranciškus. Šis šventasis mene vaizduojamas su vilku ar paukščiais, nes Evangelija skirta visai kūrinijai. Pradžios knygos tikslas – papasakoti, kad viskas, ką Dievas sukūrė, yra gera, o žmogus – labai gera. Baigdamas kalbėti, kapelionas visiems palinkėjo daryti gera. LSMU sielovados koordinatore kalbėjo apie akademinę sielovadą. Po renginio aptartos akademinės sielovados galimybės LSMU, Veterinarijos akademijoje.

-sam-

Šv. Luko šventė Kauno klinikose

Spalio 18 d. Kauno klinikose tradiciškai buvo švenčiama pasaulinė Šv. Luko, gydytojų globėjo, diena. Šia proga klinikų Šv. Luko koplyčioje iškilmingas šv. Mišias aukojo Kauno arkivyskupas metropolitas Sigitas Tamkevičius, koncelebravo Kauno klinikų kapelionai – vyr. kapelionas kun. Artūras Kazlauskas, kun. Vitas Kaknevičius ir kun. Nerijus Šmėrauskas. Už visus gydytojus, slaugytojas ir klinikų pacientus meldėsi gausiai susirinkę klinikų administracijos atstovai ir medicinos personalas. Šv. Mišių liturgiją praturtino Klinikų moterų vokalinio ansamblio „Kolegės“, vadovaujamo Antano Kelmelio, giedojimas. Per pamokslą arkiv. S. Tamkevičius dėkojo medikams už jų šventą pašaukimą padėti kenčiančiam žmogui. Ganytojas pabrėžė, kad bet kurios pro-

fesijos, o ypač gydytojo, krikščioniškasis liudijimas yra be galo svarbus šių dienų žmogui. „Dievo žodis gali būti lengviau priimamas iš to, kuris kartais žmogui padovanoja labai daug – sveikatą ir gyvybę. Žmogus, pajutęs dėmesį ir pagarbą, gal net gydytojo meilę ir prielankumą, jo žodį ir pavyzdį priima kaip labai svarbų ar net lemiamą“, – kalbėjo arkivyskupas. Ganytojas sakė, jog šv. Lukas garsus ne tik tuo, kad buvo gydytojas ir parašė evangeliją bei Apaštalų darbų knygą, jis taip pat turėjo gerai pažinti Jėzaus motiną Mariją. Luko evangelijoje yra tokių epizodų, kurių nėra kitose evangelijose. „Luko evangelijoje randame pasakojimą apie Apsireiškimą, Elzbietos aplankymą ir Marijos giesmę *Magnificat*, Jėzaus suradimą šventykloje. Tuose pasakojimuose aprašoma, kaip Marija jautėsi šiose situacijose, todėl, galima numanyti, kad Lukas tai išgirdo iš pirmų lūpų. Tai galėjo surašyti tik žmogus, kuris bendravo su Marija“, – sakė arkiv. S. Tamkevičius. Šv. Mišios buvo užbaigtos padėka medicams už jų pasiaukojimą tarnystę kenčiantiems ir visiems susirinkusiesiems už nuoširdžią maldą.

-ež-

Naujieji mokslo metai

Paskutinį rugsėjo savaitgalį katechetų sekmadieniu Jonavos Šv. apašt. Jokūbo parapijoje prasidėjo Sekmadieninės mokyklos naujieji mokslo metai. Katechetai tą dieną per šv. Mišias gavo kunigo palaiminimą ir buvo išsiųsti skleisti Gerosios Naujienos ir sėti tikėjimo grūdą vaikų širdyse. Spalio 1 d. vaikai, besirengiantys sakramentams, į bažnyčią atėjo rožinio procesija miesto gatvėmis. Procesijoje Sekmadieninės mokyklos bendruomenė apmąstė rožinio slėpinius, nešdama neįprasto dydžio rožinį. Vaikai giesmė šlovino Dievo Motiną ir meldėsi įvairiomis intencijomis: už parapiją, kunigus, mokytojus, tėvus ir už visus gimtojo miesto gyventojus. Sekmadieninė mokykla, Šv. apašt. Jokūbo parapijoje veikianti ketvirtus metus, pradėjo ne tik vaikų pasirengimo pirmajai Komunijai bei Sutvirtinimui programas, bet ir specialius „Alfos“ kursus suaugusiesiems ir

Atsinaujinimo diena „Apie šventąją komerciją“ Kaune

Spalio 17 d. Katalikų bendruomenės *Gyvieji akmenys* surengta Atsinaujinimo diena „Apie šventąją komerciją“, šįsyk vykusio naujoje aplinkoje – „Park Inn“ konferencijų salėse, vėlgi sutraukė gausų skirtingo amžiaus dalyvių būrį. Kaip įprasta, Atsinaujinimo diena pradėta Viešpaties šlovinimu drauge su *Gyvaisiais akmenimis*, vėliau dienos tema, ypač popiežiaus Benedikto XVI enciklikos *Caritas in veritate* šviesoje, aptarta priešpietinėse konferencijose, o popiet gvilidenta darbo grupėse. Pavaikare renginys baigtas džiaugsmingai švęsta Eucharistija, kuriai vadovavo Kauno arkivyskupas metropolitas Sigitas Tamkevičius.

Pirmąją konferenciją „Apie laisvąją rinką ir dovanos kultūrą“ vedęs kun. dr. Kęstutis Kėvalas žodį „komercija“, iš pirmo žvilgsnio nelabai „šventą“, susiejo su lotyniškuoju *comunicare*, iš tiesų reiškiantį „bendrauti“. Taigi komercija kaip „šventieji mainai“, keitimasis, bendravimas atpažįstama ir Dievo santykiuose su žmogumi – juk Dievas, sudarydamas su žmogumi sandorą, padovanojo jam naują gyvenimo kokybę. Kristus atpirko (tai irgi skamba kaip ekonominis terminas) ir išlaisvino iš vergystės – „nupirko“ mums laisvę – už dyka.

Krikščionybė ir šiandien turi ką pasakyti ir duoti visuomenei. „Meilė tiesoje – *caritas in veritate* – yra didžiulis iššūkis Bažnyčiai didėjančios ir plintančios globalizacijos pasaulyje. Didelį pavojų mūsų laikais kelia tai, kad faktinės žmonių bei tautų tarpusavio priklausomybės nelydi jokia etinė sąžinė ir intelekto sąveika, iš kurios galėtų išnirti tikrai žmogiškas vystymasis. Tik proto ir tikėjimo apšviesta meile galima pasiekti vystymosi tikslus, turinčius žmogiškąją ir sužmoginančiąją vertę“, – pacitavęs minėtąją popiežiaus encikliką kun. K. Kėvalas vėliau pabrėžė svarbiausią krikščionių užduotį įtikinamai liudyti tiesą pasauliui, daryti jam įtaką, krikščionybės principus parodyti visuomenei, kad žmonės joje gyventų ne kaip vilkai, bet kaip broliai. Pasak kun. K. Kėvalo, pasaulio trūkumas nėra nepabaigtas Dievo darbas, tai erdvė mums, apdovanotiems laisve kūrybiškai veikti. Ir šiandien dar tikimasi kito, trečiojo, kelio tarp gyvenimo laisvosios rinkos sąlygomis ir mums gerai pažįstamo, motyvaciją ir iniciatyvą iš žmogaus atimančio, materializmu grįsto visuomenės sutvarkymo. Betgi trečio kelio nėra. Kaip teigia ir popiežius Benediktas XVI, visuomenė neturi gintis nuo rinkos – tik pastūmėta neigiamos ideologijos, ji galinti pasukti neigiama kryptimi. Konferencijoje atkreiptas dėmesys, jog Bažnyčios požiūriu laisvajai rinkai veikti būtinos trys sąlygos: įstatymai, laisvė veikti, kultūrinė ir moralinė tvarka. Kun. K. Kėvalas ragino dabarties sunkumuose ir patiems neprarasti nuotaikos, kūrybiškumo dvasios, noro veikti, dalytis net neturint pertekliaus, padėti visai visuomenei neįpulti į nevilį; ne murmėti prieš valdžią, bet veikti, puoselėti laisvosios rinkos sąlygomis mainų, dalijimosi kultūrą – juk kas kitą guodžia ir palaiko, tą pats Dievas palaiko.

Konferenciją „Apie vargšus ir Jėzaus pažadą“ pradėjęs Liutauras Serapinas sakė, jog kalbas apie vargšus visada lydi baimė, kuri formuojama jau mokykloje (juk čia mokoma, kaip nebūti vargšu, atitikti tam tikrą lygį); tos pastangos priverčia vargšų bijoti, bijoti patiems jais tapti. Konferencijoje priminta Evangelijos tiesa: „Vargšų jūs visada turėsite, o mane ne visuomet turėsite“ (*Jn 12, 8*) ir kviesta drąsiai ir atvirai pažvelgti į savo gyvenimą, aplinką, kur daug dvasinio varganumo, stokojama vertybių hierarchijos supratimo, mąstymo drąsos, drąsos pripažinti netgi savo gerų darbų intencijas (galbūt skirtas tik sau nuraminti). L. Serapinas pasidalijo asmenine gyvenimo tarp

vargetų patirtimi ir patvirtino, kad skurdas išties atveria akis ir leidžia pamatyti, kiek daug nereikalingų daiktų supa žmogų. Kita vertus, dabar varšas dažnai tėra tik etiketė, ir išties badauja ne elgetaujantys. Pasak, L. Serapino, gyvename tarp kontrastų, nežinodami, kas mums atsitiks rytoj, bet svarbiausia tai, ką mums išties reiškia žodžiai „meilė tiesoje“, ar tai tikrai renkamės savo gyvenime.

Tarp konferencijų *Gyvuųjų akmenų* jaunieji bendradarbiai *Dievo armija* parodė muzikos, vaizdo ir teksto meditaciją „Ateik, būk mano šviesa...“ pagal pal. Motiną Teresę iš Kalkutos.

Po pietų Atsinaujinimo dienos dalyviai rinkosi darbą grupėse. Vienoje jų Egidija ir Kęstutis Vaicekaskai (ŽŪB „Nematekas“) dalijosi tema „Ar lengva katalikui būti verslininku?“, atsakė į klausimus, tvirtino, jog Evangelija, malda padeda jiems įveikti ir darbo sunkumus – „sunku būtų būti kataliku ir verslininku atskirai, o kartu – lengva“.

Grupei tema „Padėti vargstantiems, jų nepažeminant“ vadovavęs Lietuvos *Caritas* generalinis direktorius kun. Robertas Grigas troškimą ir pareigą dalytis susiejo su žmogaus panašumu į Dievą, o pati trijų dieviškųjų Asmenų bendrystė, dalytis trokštanti Dievo meilė – tai šaltiniai, iš kurių kyla noras būti mylimiems ir patiems mylėti, gauti iš kitų ir kitiems duoti.

Grupelėje „Sakau „taip“ – vargšui manyje“ Josephas Bastinas (Belgija), kaip visada uždegančiai, klausė: kas atsitinka, kai vargšai, visuomenės atstumtieji būna mūsų pakviečiami užimti geriausią vietą? Ir atsakė: tada pats Dievas ima spinduliuoti, nes jis visada slepiasi vargšuose. Žmogaus varganumas, jo silpnumas leidžia atsiskleisti Dievo galingumui.

Jaunieji Atsinaujinimo dienos dalyviai buvo kviečiami į *Actio Catholica Patria* bendradarbių vestą grupę tema „Kodėl esu savanoris?“ ir „Ar įdomu, ką sako Dievas?“, kuriai vadovavo Dievo armija.

Pradėdamas Eucharistijos liturgiją kun. K. Kėvalas susirinkusius į didžiąją salę Atsinaujinimo dienos dalyvius sugrąžino prie jau minėtųjų „šventųjų mainų“, kurie vyksta ir šv. Mišiose, be to, juose „nei viena pusė nieko nepraranda, o tik praturtėja“: Jėzus dalijasi, o priimantis žmogus tampa su juo vienos prigimties ir mokosi paskui bendrystėje dalytis su kitais.

Eucharistijos liturgijai vadovavęs arkiv. S. Tamkevičius kvietė melstis už kitus, kad juos pasiektų Dievo žodis, o homilijoje kalbėjo apie tikėjimą ir maldą. „Maldoje turime ieškoti Dievo šventos valios“, – sakė arkivyskupas, primindamas, jog geros maldos vaisius yra mūsų graži bendrystė su Dievu. Pasak ganytojo, žmonių, labai dejuojančių dėl dabarties sunkumų, taip ir norisi paklausti, ar jie tiki į Dievą, ar meldžiasi. Ir ne ekonominis sunkmetis blogiausia, bet tikėjimo ir geros maldos stoka – be jų nėra meilės ir meilės darbų. „Prašykime vieni kitiems tikėjimo dovanos – kad į viską žvelgtume per tikėjimo prizmę, Dievo akimis“, – ragino ganytojas.

-kait-

Vilniaus arkivyskupijos kunigų susirinkimas

Spalio 6 d. Vilniaus arkivyskupijos kurijoje kunigų susirinkimą Vilniaus arkivyskupas metropolitas kardinolas Audrys Juozas Bačkis pradėjo malda.

jaunimui. Šiomet Sekmadieninė mokykla siūlo naują programą suaugusiems – „Kelionė katekizmo puslapiams“. Programa skirta tikėjimo pasidalijimui grupelėse, kurios yra baigiosios „Atgavink“, „Alfa suaugusiems“ arba Suaugusiųjų katechumenato programos. Naujoje programoje gali dalyvauti ir norintieji labiau pažinti Katalikų Bažnyčios mokymą. Sekmadieninė mokykla, kuriai vadovauja sesuo Pranciška Bublelytė FDCJ, padedama būrio katechetų bei savanorių, kasmet pritraukia būrį vaikų, jaunimo ir suaugusiųjų, norinčių ne tik priimti sakramentus, bet ir gyventi visavertį, bendruomenišką kataliko gyvenimą.

-vk, bs-

Apdovanoti aktyviausi jaunuoliai

Spalio 7 d. Kauno rotušėje miesto meras Andrius Kupčinskas įteikė šiemetinius aktyviausio ir geriausio Kauno jaunimo apdovanojimus. Tarp penkių nominacijų – „Jaunimo lyderis“, „Jaunimo renginys“, „Jaunimo partneris“, „Jaunimo organizacija“, „Jaunimo indėlis Kauno miestui“ – yra ir krikščioniškas jaunimo renginys bei jaunimo lyderis. Apdovanojimą šiemet pelnė ir jaunimo renginio nugalėtoju mieste išrinktas 2010 m. Kauno arkivyskupijos jaunimo centro renginys – Valentino diena KITAIP „Jei gali, meilės duok“. „Šis renginys buvo įrodymas, kad Valentino dieną galima švęsti laikantis krikščioniškų tautos papročių, kad į Lietuvą nereikia perkelti svetimų tradicijų. Linkime sėkmės įvairiose Jūsų veiklos srityse“, – sakoma KAJC skirtame Padėkos rašte. Jį meras įteikė šio centro darbuotojai Linai Žadvydaitei, kuriai ir kilo mintis pasiūlyti Valentino dieną švęsti kitaip.

„Jaunimo lyderio“ nominacijoje vienas iš trijų nominuotojų buvo ir kun. Kęstutis Kėvalas. Kauno jaunimo apdovanojimus trečius metus rengia Kauno jaunimo reikalų taryba. Šiems apdovanojimams visą mėnesį buvo siūlomi kandidatai; kiekvienai nominacijai, pasak tarybos atstovų, sulaukta po septynis ar aštuonis visuomenės pasiūlymus. Šventiškoje pagerbimo

ceremonijoje miesto Rotušėje žodį tarti buvo pakviesti ir kun. K. Kėvalas, ir L. Žadvydaitė. Tarp pristatytų jaunimo projektų buvo ir „Pasaulinė ligonių diena“, kurią kasmet mini medikų ateitininkų korporacija „Gaja“. Aleksoto Šv. Kazimiero parapijos *Caritas* vykdoma Vaikų ir jaunimo globos bei ugdymo programos solidarumo akcija „Aš nupirkau autobusiuką“, organizuota bendradarbiaujant su Vytauto Didžiojo universitetu, buvo apdovanota Padėkos raštu nominacijoje „Jaunimo indėlis Kauno miestui“. Akcija nuo šių metų gavėnios įtraukė didelį Kauno bei Vilniaus moksleivių ir studentų būrį, sutelkė daugybę geros valios žmonių kartu siekti bendro tikslo – nupirkti autobusą Aleksoto Šv. Kazimiero parapijoje globojamų vaikų reikmėms.

-kait-

Naujų varpų pašventinimas

Veprių parapijos tikinčiųjų jau seniai į šv. Mišias nebuvo kvietę varpai. Nors šventovė šioje parapijoje iškilo XX a. pirmajame dešimtmetyje, o šalia jos buvo pastatyta beveik 40 m aukščio varpinė su trimis varpais, tačiau jie skambėjo tik iki 1944-ųjų vasaros. Besitraukdami iš Lietuvos vokiečių kareiviai bažnyčios bokštą susprogdino, krisdami varpai suskilo. Varpų reikalu užsiimta visuomeninės organizacijos „SOS Vepriuose“ direktoriaus Romo Petro Šaulio iniciatyva. Apžiūrėti ir įvertinti istorinius varpus į Veprius buvo pakviestas žinomas varpų tyrinėtojas Gintautas Žalėnas, kuris atliko varpų aprašus. Varpų duženos buvo surinktos, sukomplektuotos ir sulipdytos. Dabar varpai saugomi šoninėje bažnyčios navoje. R. P. Šaulys jau du dešimtmečius puoselėjo mintį atstatyti per karą sudaužytus Veprių Švč. Mergelės Marijos Rožinio Karalienės bažnyčios varpus. Domėjosi, kaip įgyvendinti šį sumanymą, ieškojo rėmėjų. Rodydami pavyzdį, vepriškiai Gražina Genovaitė Šaulienė ir Romas Petras Šaulys paaukojo šeimos lėšų. Prisidėjus ir kitiems geradariams, pirmasis varpas buvo nuliedintas Lenkijoje ir suskambo Veprių bažnyčios šimtojo jubiliejaus

Prieš metus duris atvėrusio Vilniaus arkivyskupijos Bažnytinio paveldo muziejaus direktorė Sigutė Maslauskaitė ragino kviešti žmones aplankyti šią unikalią instituciją ir dalyvauti kūrybingai parengtose edukacinėse programose, kurios skirtos ne tik vaikams, bet ir suaugusiesiems. Kunigai miestelių ir kaimų parapijose kviečiami kuo plačiau skleisti informaciją apie muziejų, kad įvairaus amžiaus žmonėms būtų prieinama tai, ką bažnytinei bendruomenei pavyko sukaupti ir išsaugoti. Muziejuje taikomos nuolaidos kunigams ir katechetams. Ganytojai džiaugėsi muziejaus edukacine veikla, nes tai padeda pažinti Bažnyčią, atlieka katechetinę misiją.

Ekonomo tarnybos advokatas Darius Krukonis informavo kunigus, jog pagal Lietuvos Respublikos įstatymus bendruomenei iš kokios nors organizacijos gavus didesnę nei 50 tūkstančių litų paramą mokesčių inspekcijoje reikia deklaruoti gautas įplaukas. Tai parankiau ir paramą teikiančiai organizacijai, nes ji gali sutaupyti mokesčių. Jei paremiama konkrečiu turtu, jo vertė taip pat turi būti įvertinta ir deklaruota. Jei remia privatus verslininkas didesne nei minėta suma, parama turi būti notariškai įforminta. Anoniminėms aukoms jokių deklaracijų nereikia.

Kardinolas priminė, kad per Kristaus Karaliaus išskilmę arkivyskupijos bažnyčiose renkamos aukos Vilniaus Šv. Juozapo kunigų seminarijai išlaikyti. Seminarija įvairiais būdais mažina išlaidas. Parapijoms, kurioms numatytas aukos dydis yra per didelis, reikėtų tartis su dekanato kunigais ir pasiūlymus teikti Kunigų tarybai.

Vilniaus Šv. Juozapo kunigų seminarijos rektorius kun. Žydrūnas Vabuošas priminė, kad tradiciškai sausio mėnesį diakonais šventinami baigiamojo kurso seminaristai. Klebonai prašomi paskelbti apie būsimus šventimus tose parapijose, iš kurių klierikai yra kilę. Tie klebonai, kurių parapijose pastaruoju metu seminaristai atliko praktikas, turi parašyti objektyvias charakteristikas pagal pateiktą klausimyną.

Toliau kardinolas pristatė pagrindinę susirinkimo temą – *Caritas* veiklos tobulinimą parapijose. Artimo meilės liudijimas pasauliui per organizuotas struktūras, greta tikėjimo skelbimo ir liturginio šventimo, yra bažnytinės bendruomenės misijos centras. Ganytojas kvietė parapines bendruomenes burti įvairioms artimo meilės iniciatyvoms, palaikyti žmonių norą kitiems patarnauti. Jei kiekviena parapija veiksmingai rūpintųsi vargšais, ligoniais, krikščioniškasis liudijimas pasauliui būtų daug paveikesnis. Pasaulis noriai priima artimo meilės, gailestingų darbų liudijimą.

Vilniaus arkivyskupijos *Caritas* direktorius Linas Kukuraitis pristatė šios organizacijos veiklos ypatumus. Vilniaus arkivyskupijoje *Caritas* teikia pagalbą maždaug 25 tūkst. asmenų bent kartą per savaitę. Pagalba teikiama penkiolikai tikslinių grupių. Veikloje dalyvauja 130 etatinių darbuotojų ir 500 savanorių. Daugiausia yra vaikų dienos centrų. *Caritas* teikiamas paslaugas gerai įvertina visuomenė ir valstybinės institucijos. Pastaruoju metu didėja žmonių skurdo grupės, socialinė sistema formuojasi kaip vartojimo kultūrą populiarinanti struktūra. Kita vertus, žmonės išgyvena tapatumo, vienišumo krizes ir labiau nori ne paramos, bet būti priimti, išlikti orūs, gerbiami ir mylimi. Dabartiniai *Caritas* uždaviniai – suderinti profesionalią ir savanorišką pagalbą, į veiklą įtraukti kuo daugiau pasauliečių ir kuo stropiau plėtoti bažnytinės bendruomenės tapatybę, todėl veikla tobulinti na didesne ir mažose parapijose. Parapijiečiai, norintys aktyviau prisidėti

prie kaskart atnaujinamų savanorių rengimo programų, gali kreiptis tiesiai į centrinę *Caritas* būstinę.

Socialinių mokslų dr. Eglė Laumenskaitė, padėjusi kurti parapijos animatorių programą, dvasininkams priminė, kad Bažnyčios uždavinys – atsiliepti į žmonių poreikius. Vienas aktualiausių poreikių – savivertės atkūrimas. Bažnyčia, liudydama besąlyginę Dievo meilę kiekvienam žmogui, gali tą padėti padaryti. Kunigų uždavinys – ieškoti būdų, kaip žmones burti, kad konkreti veikla reikštųsi gailėstingo Dievo meilės liudijimu. Pasauliečiai labai geranoriškai gali padėti atlikti artimo meilės liudijimo misiją, tereikia juos paskatinti, palaikyti.

Vilniaus arkivyskupo augziliaras vyskupas Arūnas Poniškaitis pasidalijo keliomis mintimis iš Romoje vykusio seminaro, skirto per šiuos metus išventintiems vyskupams. Seminare aptarti vyskupams aktualiausi sielovadiniai ir kanonų teisės klausimai. Vyskupas Arūnas Poniškaitis priminė, kad pasitaiko atvejų, kai kunigai negalintiems priimti bažnytinės santuokos dėl ankstesnio ryšio galiojimo teikia žiedų palaiminimą ar atlieka kokias kitas apeigas, panašias į Santuokos sakramentą. Sakramento imitacija žmones klaidina, atveria kelią netinkamai šeimos sampratai.

Vilniaus arkivyskupijos vyskupas emeritas Juozas Tunaitis susirinkusiems kunigams priminė sužadėtuosius rengimo Santuokos sakramentui pareigą. Reikia labai aiškiai įsitikinti, ar sužadėtiniai supranta santuokos vienumo ir neišardomumo principus. Privalu priminti, kad besituokiantieji turi atlikti prieš jungtuves išpažintį, ypač jei šio sakramento praktika apleista. Jei kuris iš besituokiančiųjų jau buvo sudaręs civilinę santuoką, iš karto vos apie tai sužinojus reikia kreiptis į vyskupą dėl leidimo, kad būtų galima viską iš anksto iširti.

-ksb-

Vilkaviškio vyskupijos kunigų susirinkimas

Spalio 12 d. Vilkaviškio vyskupijos pastoracijos centre Marijampolėje vyko kasmėnesinis vyskupijos kunigų susirinkimas. Susirinkimas prasidėjo bendra malda, po kurios įžanginį žodį tarė vyskupijos ganytojas Rimantas Norvila, pakviesdamas vyskupijos *Caritas* direktorių kun. Arvydą Liepą (Sasnavos kleboną) pristatyti *Caritas* veiklą Vilkaviškio vyskupijoje.

Kun. Arvydas Liepa pirmiausia nuoširdžiai padėkojo kunigams už bendradarbiavimą ir geranoriškumą sprendžiant su *Caritas* susijusius klausimus ir pasidžiaugė, kad pamažu išsivaduojama vien tik iš drabužių, batų ir maisto dalijimo ir atsiranda prasmingų projektų, padedančių žmonėms spręsti opias socialines, psichologines ir dvasines problemas, taip pat pasidžiaugta atsinaujinančiomis savanorių gretomis, į veiklą įsitraukiančiais jaunais ir daug gerų sumanymų turinčiais žmonėmis. Direktorius pristatė vyskupijos *Caritas* bendradarbius ir svečius iš Lietuvos *Caritas*.

Vilkaviškio vyskupijos *Caritas* direktoriaus pavaduotoja Aušra Adomavičiūtė supažindino su *Caritas* misija ir tikslais – įvairiais būdais padėti vargus patiriantiems žmonėms. Vilkaviškio vyskupijoje, 105 parapijose, veikia 61 *Caritas* skyrius. Buvo pristatyti vykdomi projektai, kaip antai Vilkaviškio vyskupijos *Caritas* Kalvarijos vaikų dienos centras „Žiniukas“, pagalbos centras „Rūpintojėlis“ Marijampolėje, kur nemokamai teikiamos socialinio

proga. Per Sekminių atlaidus pirmąjį varpą, sveriantį 220 kilogramų, iškilmingai pašventino Kauno arkivyskupas metropolitas Sigitas Tamkevičius.

Spalį, prieš Švč. Marijos Rožinio Karalienės atlaidus, į Veprius iš tos pačios liejyklos buvo atvežtas antrasis varpas, svėręs 420 kilogramų. Jį dovanojo kauniečio politikas, Sugiharos fondo „Diplomatų už gyvybę“ įkūrėjas bei valdybos pirmininko Ramūno Garbaravičiaus šeima.

Spalio 10 d. per Švč. Marijos Rožinio Karalienės atlaidus pašventintas antrasis varpas. Šventėje, kurios metu teiktas ir Sutvirtinimo sakramentas, dalyvavo Kauno arkivyskupijos vyskupas augziliaras Jonas Ivanauskas, Kauno arkivyskupijos kurijos kancleris monsinjoras Adolfas Grušas, Kauno Kristaus Prisiėlimo bažnyčios klebonas monsinjoras Vytautas Grigaravičius, Ukmergės dekanato dekanas kun. Gintautas Kabašinskas. Jau metus šioje parapijoje dirbantis klebonas kun. Gintautas Naudžiūnas pasidžiaugė gausia jaunimo karta, lankančia bažnyčią. Atlaidų metu Sutvirtinimo sakramentas suteiktas net septynioms dešimtims jaunuolių. Iš naujo pašventintas ir altorius, kurį iš marmuro ir ažuolo pagamino liaudies meistras, kraštiečių, šiuo metu gyvenantis Kaune, Henrikas Ratautas. Po šv. Mišių bažnyčioje prof. Alfonsas Motuzas pristatė savo sudarytą kompaktinį diską „Veprių Kalvarijų giedojimai“. Giedojo Veprių ir Sližių bažnytinio choro giesmininkai. VO „SOS Vepriuose“ direktorius viliasi, jog iki šv. Kalėdų šventoriuje atsiras ir trečiasis varpas.

-jž-

Seminaras apie krikščioniškąjį vadovavimą

Spalio 6 d. Vilkaviškio vyskupijos pastoracijos centre Vilkaviškio vyskupijos *Caritas* šios organizacijos skyrių atstovams organizavo seminarą tema „Jėzus – karalius (vadovas) ar tarnas?“. Seminarą vedė Kauno arkivyskupijos kurijos sielovados programų koordinatorė, šios

arkivyskupijos Jaunimo centro vadovė Vaida Spangelevičiūtė-Knežienė.

Pasak seminaro vedėjos Vaidos: „Šv. Raštas – viena iš tų knygų, kurią galima naudoti ir kaip vadybos vadovėlį.“ Jėzus nebuvo išėjęs jokių vadybos mokslų, net nebuvo verslininkas! Tačiau jo įsteigta „įmonė“, jo įkurta organizacija, visuotinė Katalikų Bažnyčia, ir šiandien tebėra svarbi, ko gero, sėkmingiausia net iš visų laikų organizacijų! Tai stebėtina ilgai, daugiau nei 2000 metų gyvuojanti organizacija, išaugusi iki įspūdingo dydžio ir išplitusi po visą pasaulį, vienijanti milijonus lojalių darbuotojų bei savanorių ir pavydėtina veiksmingai gebanti realizuoti savo pačią įvairiausią „produkciją“. Žinoma, Jėzus nebuvo vadybininkas šiuolaikine prasme, nes šiuolaikinė vadyba atsirado tik prieš gerą šimtą metų, tačiau esminiai vadybos principai buvo žinomi nuo senų laikų.

Pasauliečiai vadovai vadovaudami remiamasi savo gebėjimais, tačiau krikščionis vadovas turi jausti, kad Dievas jį kviečia, jo širdis turi degti meile šiam darbui. Seminaro metu Vaida minėjo, kad gali būti, jog vadovas pats nesijaučia esąs vertas atlikti jam patikėtą užduotį, tačiau Dievas šiuos dalykus mato kitaip. Jis kviečia tarnaujama lyderystei. Anot prelegentės, Tomas Marshallas (1993 m.) norintiems būti gerais vadovais nurodo keletą svarbių principų: tai – aukščiau visko kelti kitų gerovę, būti atsakingam už žmones, kuriems tarnaujama, pasirengusiam iš klausyti Dievą ir kitus asmenis, mokytis iš savo klaidų ir sunkumų, noriai dalytis savo galia ir stiprybėmis. Seminaro metu lektorė kalbėjo, jog geras vadovas turi gebėti atpažinti darbuotojo gabumus ir talentus. Darbuotojas ne visada yra kaltas dėl blogai atliktų savo pareigų, nes galbūt vadovas pavedė atlikti jam tą darbą, kurio jis gerai padaryti net negali. Svarbu nepamiršti, jog santykių kūrimas susideda iš keturių labai svarbių elementų: meilės, pasitikėjimo, pagarbos ir supratimo. Deja, ir krikščioniškose organizacijose gali susiformuoti uždaros, turinčios sektantiškų bruožų

darbuotojo ir psichologo paslaugos, „Didysis draugas/Didžioji draugė“ – šios programos tikslas padėti vaikams, kurie jaučiasi emociškai nesaugiai namie, mokykloje, gatvėje, vaikams ir šeimoms skirta šeimų ugdymo programa „Linai“, „Savanorių mokymai“ ir kita veikla. Aptartos esminės su *Caritas* susijusios iniciatyvos.

Caritas bendradarbis Giedrius Sinkevičius išsamiai pristatė Europos Sąjungos maisto iš intervencinių atsargų tiekimo labiausiai nepasiturintiems asmenims programą pasidžiaugdamas, kad Europos Sąjungos ekspertai labai gerai vertina Lietuvos ir drauge Vilkaviškio vyskupijos *Caritas* veiklą šiame darbo bare.

Lietuvos *Caritas* bendradarbis Kristina Virbašiūtė papasakojo apie programą „Modernus bendruomeninis šeimos ir darbo įsipareigojimų derinimas“, kurios esmė – senų žmonių ir mokyklinio amžiaus vaikų priežiūra. Dalia Griniūtė dalijosi jos ne pirmus metus vykdomos programos „Kalinių globa ir reintegracija“ patirtimi. Ši programa skirta kalinimo įstaigose esančių ir į laisvę išėjusių žmonių žmogiškosios egzistencinės ir dvasinės grandies stiprinimui. Vilija Maršalkienė pristatė labai jautrų projektą, kuris yra Lietuvos *Caritas* programos dalis – „Pagalba prostitucijos ir prekybos moterimis aukoms“, pateikė skaičių, parodančių, koks sudėtingas yra savo kūną pardavinėjančių moterų likimas.

Pabaigoje kun. Arvydas Liepa pasidalijo mintimis apie advento metu vykšiančią akciją „Gerumas mus vienija“ ir kvietė mokyti parapijų žmones ne tik nusipirkti žvakę su *Caritas* lipduku, bet ir aukoti tiems, kurie stokoja.

Šis kunigų susitikimas sutapo su palaimintojo Jurgio Matulaičio kasmėnesinio minėjimo diena, todėl po konferencijos visi kunigai dalyvavo šv. Mišiose, kurioms Marijampolės bazilikoje vadovavo Vilkaviškio vyskupas Rimantas Norvila. Drauge meldėsi vyskupas emeritas Juozas Žemaitis MIC, susirinkime dalyvavę kunigai ir gausus būrys Matulaičio draugijos narių, ypač iš Šakių dekanato. Po šv. Mišių susitikimas užbaigtas bendrais pietumis vyskupijos pastoracijos centre. Paskui posėdžiauti rinkosi vyskupijos kanauninkų kapitula.

-krb-

Pradėtas Bažnyčios socialiniam mokymui skirtas seminarų ciklas

Spalio 9 d. Kaune, Palaimintojo arkivyskupo Jurgio Matulaičio namuose, pradėtas Bažnyčios socialiniam mokymui skirtas kartą per mėnesį vykšiančių šešių seminarų ciklas „Rūpinimasis žmogumi yra Bažnyčios kelias“. Seminarus rengia Švč. Mergelės Marijos Nekaltojo Prasidėjimo vargdienių seserys bei *Iustitia et pax* (Teisingumo ir taikos) komitetas. Renginyms skiriamas pirmųjų socialinių kursų, pal. Jurgio Matulaičio iniciatyva 1909 m. sausio 16–18 d. vykusių Kaune, šimtmečiui paminėti.

Pirmąjį seminarą tema „Pagrindiniai socialinio Bažnyčios mokymo principai. Žmogiškojo asmens viršenybė – visų socialinių problemų sprendimų raktas“ vedė dr. Irena Eglė Laumenskaitė. Renginyje dalyvavo įvairaus amžiaus ir profesijų bei tarnysčių (mokytojų, *Caritas*, socialinių darbuotojų etc.) klausytojai.

Prelegentė pirmaiausia pabrėžė, kad Bažnyčios socialinis mokymas yra ne teorija, bet išreiškia rūpinimąsi žmogumi konkrečioje jo gyvenimo situacijoje, gina

jo orumą ir sako „ne“ tam, kas žemina žmogų ir griaua jame Dievo paveikslą. Bažnyčios socialinis mokymas skirtas įgyvendinti praktiškai, orientuotas į kiekvieno elgesį pagal tam tikrus principus. Tai jokiū būdu ir ne ideologija, kurią būtų galima kam nors pasisavinti, ir ne trečiasis kelias tarp totalitarizmo ir liberalizmo. Be kita ko, pasak prelegentės, Bažnyčios socialinio mokymo dar gerai nepažįstame, o jis ypač aktualus mums, kaip posovietinei šaliai, dėl kelių priežasčių: laisvės sąlygomis atsiranda galimybė ja piktnaudžiauti, ypač turintiems galią; žmonėms būdingas pasyvumas, pilietinės atsakomybės stoka, nepasitikėjimas savimi; dar neišsiskleidęs turimas kūrybiškumo potencialas savo gyvenimui ir bendrajam gėriui kurti. Bažnyčios socialinis mokymas atveria visiškai kitą požiūrį į asmenį; jo atskaitos taškas yra žmogaus asmuo – jis yra Bažnyčios kelias. Bažnyčios misija ne vargšus aprenkti ar pamaitinti – vargšas tas, kieno savivertė sužalota, arba tas, kuris nežmoniškai elgiasi su kitu žmogumi. Bažnyčia šiuo mokymu sako, jog žmogaus asmuo yra visų sprendimų raktas.

Aptardama klausimą, kas yra žmogaus orumas ir kodėl Bažnyčia jį gina, prelegentė atkreipė dėmesį, jog žmoguje Dievo paveikslas negalima sunaikinti, nebent neatpažįstamai jį sudarkyti, ir žmonės dažnai taip elgiasi nesuvokdami savo kilnumo. Suvokti kito kilnumą, pasak prelegentės, trukdo sovietinis paveldas, nepasitikėjimo, įtarumo kultūra, kolektyvizmo patirties pakeitimas radikaliuoju individualizmu, kai susitelkiama į save, savo gerovę, asmeninės erdvės kūrimą nesirūpinant bendruoju gėriu ir nesuprantant, kad nuo to priklauso kiekvieno gerovė. Kolektyvizmas labai tinka, kai reikia jėgas nukreipti į išorę, bet dabar daug svarbiau susivokti, kokie esame: ar esame laisvi nematuoti savo vertės visuomenės primetamomis charakteristikomis, dažniausiai susijusiomis su išsilavinimu, turtu, padėtimi ir pan., su tam tikrais visuomenėje ar šeimoje atliekamais vaidmenimis, ar esame laisvi žvelgti į save ir kitus kaip į vertingus asmenis, o tokią perspektyvą kitaip matyti žmogų kaip tik ir atveria Bažnyčios socialinis mokymas. Jo esmė – priimti žmogų kaip besąlygiškai vertą asmenį, nes tik tada galime su juo solidarizuotis ir, kita vertus, laikytis subsidarumo principo, t. y. sudaryti sąlygas jam pačiam veikti, o ne veikti už jį.

Be to, Bažnyčios socialinis mokymas skatina į žmogiškąją tikrovę žvelgti kaip į dialogą, santykį. Pasak prelegentės, gerų santykių svarba jau suprantama ir versle, kai solidarumas, bendra atsakomybė už bendrą reikalą, kiekvieno kūrybiškumas padeda išlikti net ir krizės sąlygomis, rasti išeitį drauge. Vakaruose šiandien pabrėžiama, jog kiekvienoje grandyje turi būti dialogas. Apibendrinama tikinčio žmogaus veikimą, dr. I. E. Laumenskaitė atkreipė dėmesį į šventųjų pavyzdžius – jų nereikia pamėgdžioti, jie moko tik šventumo. „Mums reikia sekti Kristų“, – sakė ji, pabrėždama tikrą, ne imituojamą santykį su Dievu, maldos būtinumą, tikėjimo darbus, bendruomenės svarbą. Būtent bendruomenėje mokomės būti su kitais, geriau suprasti kitus – be bendrystės nėra ir tikėjimo. Pasak prelegentės, santykius privalome nuolat kurti – turime remtis vieni kitais, nes vieni kitų pagalbos reikalingi visi – ir duodantieji, ir gaunantieji.

-kait-

Vyskupo Vincento Borisevičiaus gyvenimo ir darbų mozaika

Spalio 6 d. Marijampolės Petro Kriaučiūno viešosios bibliotekos parodų salėje rinkosi marijampoliečiai ir svečiai į viešą paskaitą „Vyskupo Vincento Borisevičiaus gyvenimo ir darbų mozaika“, kurią skaitė kan. prof. teol.

grupės, kurios nepriima jaunų ar kitaip mažančių savanorių. Toks ydingas vadovų elgesys organizaciją paverčia „liūnu“, kurį praskaidrinti gali tik nauji motyvuoti nariai, kurie kaip srauni, švaraus šaltinio tėkmė pravalytų susikaupusį „užsistovėjusį vandenį“. Dirbant katalikiškoje įstaigoje malda ir asmeninis ryšys su Dievu yra patys svarbiausi dalykai. Tik padarę visa, ką galime ir sugebame, maldoje ramiai galime priimti nesėkmę ir sėkmę. Malda ir krikščioniškas vadovavimas, papildantys vienas kitą, atneša Dievo palaiminimą visiems darbams. Tokio pobūdžio seminarus ir mokymus remia JAV Lietuvių katalikų religinės šalpos fondas.

-gs-

Draugiškosios krepšinio rungtynės

Spalio 11 d. Lietuvos sveikatos mokslų universitete (LSMU) sužaistos draugiškos krepšinio varžybos tarp Kauno kunigų seminarijos (KKS) ir jungtinės LSMU (Medicinos ir Veterinarijos akademijų) komandų. Tai buvo vienas renginių, skirtų Pasaulio paliatyvosios pagalbos dienai paminėti (minima spalio 8 d.). Rungtynes inicijavo LSMU akademinė sielovada, palaikoma LSMU Slaugos fakulteto bei Lietuvos paliatyvosios medicinos draugijos, o sportine dalimi rūpinos LSMU sporto klubas „Medikas“. Šio renginio tikslas – atkreipti visuomenės ir ypač jaunų žmonių dėmesį į paliatyvosios pagalbos svarbą ir visapusiškumą. Paliatyvioji pagalba – ypatinga medicinos sritis, svarbi ne tik mediciniškai, bet ir socialiniu, psichologiniu bei dvasiniu požiūriu. Žaidėjus ir komandas atėjusius palaikyti sirgalius, tarp kurių buvo ir KKS dvasios tėvas kun. Stasys Kazėnas SJ, pasveikino LSMU kapelionas kun. Artūras Kazlauskas, LSMU sporto klubo „Medikas“ vadovė Irena Plioplienė, Lietuvos paliatyvosios medicinos draugijos pirmininkė Rita Kabašinskienė, LSMU Slaugos fakulteto atstovė lekt. Jovita Demškytė. Rungtynių dalyviams ir organizatoriams buvo įteikti suvenyrai su saulėgražom – paliatyvosios pagalbos simboliu ir sporto klubo „Medi-

kas“ ženkliai. Po rungtynių komandų atstovams įteikti simboliniai krepšinio kamuoliai, o KKS rektorius mons. Aurelijus Žukauskas, kuris buvo vienas iš krepšinio komandos narių, įteikė padėkas Lietuvos paliatyvosios medicinos draugijai ir LSMU bendruomenei „už galimybę pasisvečiuoti, išmėginti jėgas krepšinio varžybose, nuoširdžiai dalytis draugiškumu ir artumu“. Kineziologijos ir sporto medicinos katedros vedėjas prof. Alfonsas Vainoras prisiminė pirmąjį studentų-medikų ir seminaristų susitikimą sporto aikštelėje, surengtą prieš penkiolika metų, pasidžiaugė šia iniciatyva vildamasis, jog renginys taps tęstiniu ir tradiciniu. Kaip ir anąkart, šis susitikimas baigėsi medikų komandos pergale. -sam-

Keliais žodžiais

Bagotoji. Spalio 2-osios rytą 48 Bagotosios parapijiečiai išvyko į piligriminę pažintinę kelionę po Vilniaus šventoves, Trakus ir Kernavę. Pirmiausia apžiūrėta Trakų pilis, pasivaikščiota po Trakus, paplaukiota jachta, paragauta tradicinių karaimų kibinų. Vilniuje grupę pasitiko ir lydėjo kun. Kęstutis Dvareckas. Vilniaus katedroje sužinota apie karaliaus Mindaugo laikus menančią šventovę, jos istorinį palikimą ir reikšmę Vilniaus miestui. Vėliau pasigrožėta Vilniaus universiteto architektūriniu ansambliu, Šv. Jonų bažnyčia, trumpam sustota prie Prezidentūros. Šv. Mišios, kurias aukojo parapijos kun. Juozas Fakėjavas ir kun. Kęstutis Dvareckas, švęstos Dievo Gailestingumo šventovėje. Giedojo šios bažnyčios jaunoji giesmininkė Edita. Iš Dievo Gailestingumo šventovės piligrimai Vilniaus senamiesčiu ėjo į Aušros Vartus. Iš čia – į Bernardinų bažnyčią, kur daug sužinojo apie bažnyčios praeitį ir dabartį, apžiūrėjo bažnyčios požemius ir bokštą, į kurį įkopė net vyriausieji kelionės dalyviai. Kernavėje surengta tradicinė kelionės agapė, gėrėtasi pirmosios sostinės piliakalniais. Už šią kelionę Bagotosios parapijiečiai dėkingi Amerikos lietuvių katalikų religinei šalpai.

-bpi-

dr. Kęstutis Žemaitis. Vakarų buvo pradėtas kamerinio choro „Suvalkija“ (vadovė Virginija Junevičienė) daina „Kur balti keliai“.

Susirinkusius klausytojus ir svečius iš Telšių vyskupijos Vyskupo V. Borisevičiaus seminarijos pasveikino Vilkaviškio vyskupas ordinaras Rimantas Norvila. Kan. prof. teol. dr. Kęstutis Žemaitis paskaitą padalijo į tris dalis: vyskupo V. Borisevičiaus gyvenimas, vyskupo mokymas bei darbai ir vyskupo V. Borisevičiaus heroizmas. Tarp šių paskaitos dalių skambėjo choro „Suvalkija“ atliekamos dainos. Vakarą vedė Vilkaviškio vyskupijos parapiinės katechezės ir religinio švietimo centro koordinatorius kun. teol. lic. psych. mgr. Rytis Baltrušaitis.

Pirmoje dalyje trumpai supažindinta su vyskupo biografija. Pristatymas buvo paimtas iš vieno vyskupo tardymo protokolo, kuriame tardytojas prašo vyskupą prisistatyti. Vyskupas V. Borisevičius gimė 1887 m. lapkričio 23 d. Šunskų parapijoje, Bebrininkų kaime, Vilkaviškio apskrityje. 1909 m. baigė Seinų kunigų seminariją, studijavo teologiją Friburgo universitete, 1910 m. iššventintas kunigu. Vikaravo Kalvarijoje. Pirmojo pasaulinio karo metais buvo paimtas į carinės Rusijos kariuomenę sunkiai ir rizikingai katalikų kapeliono tarnybai. 1918–1921 m. Vincentas Borisevičius dėstė tikybą ir kapelionavo Marijampolės gimnazijoje. 1922–1926 m. dėstė teologiją Kunigų seminarijoje Gižuose. Nuo 1926 m. pradėjo dirbti naujai įkurtoje Telšių vyskupijoje, kur teko būti besikuriančios Telšių kurijos kancleriu, o nuo 1927 m. iki 1940 m. pirmuoju įkurtos Telšių kunigų seminarijos rektoriumi. 1928 m. popiežius Pijus XI jį pakelia prelatu, o 1940 m. konsekruojamas vyskupu ir paskiriamas Telšių vyskupo Justino Staugaičio augziliaru, o po jo mirties 1943 m. – Telšių vyskupu ordinaru. Telšių vyskupijai vadovavo iki suėmimo 1946 m. Buvo kalintas, kankintas ir galiausiai nuteistas mirti. 1946 m. lapkričio 18 d. sušaudytas ir užkastas Tuskulėnuose. Pagrindinė nuosprendžio priežastis – atsisakymas būti užverbuotam. Formaliai vyskupą Vincentą Borisevičių apkaltino pagalba partizanams, kadangi jiems atidavė 3 kg kumpio iš savo maisto atsargų ir vieno partizano laiškėlį perdavė jo pažįstamam. Nuosprendžiui neturėjo įtakos liudijimai, kad vokiečių okupacijos metais vyskupas padėjo ir žydų tautybės piliečiams, rusų kariams, taigi idėjinio atžvilgiu skirtingiems žmonėms, nes, pasak jo paties, bet kokia neapykanta nesuderinama ne tik su jo asmeniniu charakteriu, bet pirmiausia su katalikų vyskupo padėtimi.

Antroje paskaitos dalyje lektorius nagrinėjo vyskupo raštus, straipsnius, ganytojiškus laiškus, dokumentus, įvairių žmonių liudijimus ir prisiminimus apie šią ypatingą asmenybę. Trečiojoje dalyje kan. Kęstutis Žemaitis, kalbėdamas apie vyskupo Vincento Borisevičiaus heroizmą, citavo paskutinį ganytojišką laišką, rašytą 1945 m. gruodžio 25 d. Jame vyskupas prašo, kad būtų atleista jo priešams.

Vakarų, kurį organizavo Marijampolės P. Kriaučiūno viešoji biblioteka ir Vilkaviškio vyskupijos parapiinės katechezės ir religinio švietimo centras, buvo dedikuotas vyskupo V. Borisevičiaus 100 kunigystės šventimų metinėms.

-krb-

PABAIGOS BELAUKIANT

33 eilinis sekmadienis (C)

Mal 3, 19–20; 2 Tes 3, 7–12; Lk 21, 5–19

„Ateis dienos, kai iš to, ką matote, neliks akmenų ant akmenų, viskas bus išgriauta.“ Aplink mus daugybė iškilų žmogaus kūrinų ir išpūdingų statinių. Taip pat kiekvienas turime savyje kažką, kas skatina didžiulis, dėl ko sulaukiame kitų pripažinimo. Mums gali atrodyti, kad būtent tie dalykai yra tikrasis turtas, kurį reikia bet kuria kaina išsaugoti. Tačiau Jėzus įspėja – regimieji medžiaginiai kūriniai yra laikini. Visa, ką statome, kuriame, mūsų pastangos ir planai tvarūs tiek, kiek patvarus po jais glūdintis pamatas. „Savo ištvėrme jūs išlaikysite savo gyvybę.“ Gyvybė nepriklauso nuo mūsų nuopelnų. Tas pamatas glūdi giliau. Tai diena iš dienos atnaujinamas ir tvirtinamas mūsų pasitikėjimas Jėzumi.

Netikėtai užklumpa nesėkmių griūtis: pasak patarlės, nelaimė nevaikšto viena. Žmogus, kuris turėjo būti šeimos ramstis, pasirodė esąs nevertas pasitikėjimo, o darbas, kurio tikėtasi visam gyvenimui, pasibaigė pasikeitus viršininkui. Išsivaikščiojo, išsivažinėjo vaikai ir anūkai, nebeliko puoselėtos namų židinio šilumos. Blogiausia, kad tikėjimas, turėjęs padėti atlaikyti išbandymus, stiprinti viltį ir nušviesti gyvenimo prasmę, pasirodė nesąs tokia saugi atrama, kaip atrodė. Nebėjaučiame anksčiau patirtos ramybės ir paguodos. Atėina laikas persvarstyti: ar mūsų tikėjimo rūmas grindžiamas asmeniniu ryšiu su Prisikėlusiuoju – o gal jis suręstas tik iš tradicijų ir įpročių? Ar esame pasirengę priimti ne tik Šventajame Rašte randamą paguodą, bet ir žodžius, kurie atrodo kieti ir kol kas nesuprantami?

Sunku priešintis depresijai ar agresyviai graužačiai. Sunku paguosti kenčiantį žmogų, atremti skaudžius priekaištus Dievo atžvilgiu: kodėl jis pamiršo, kodėl apleido, kodėl yra toks žiaurus. Kartais išmintis diktuoja atsiliepti ne žodžiais, bet meilinga tyla ir kantrybė. Jėzus pranašavo, kad jo sekėjai bus tampomi po teismus, juos išduos net artimieji ir giminaičiai. Turime atlaikyti žmonių susierzinimo puolimus, apginti savo išpažįstamą tikėjimą ir vertybes.

Jėzus nesako konkrečiau, kada bus nugriauta šventykla ir pasirodys Jeruzalės sunaikinimą pranašaujantys ženklai. Jis niekuomet nesiekia vien tenkinti smalsumą ar paviršutiniškai nuraminti. Jis padeda priimti įvykius sveikai ir tikroviškai, todėl įspėja dėl galimų pavojų ir nukrypimų, padeda išmintingai naudoti savo jėgas. Pavojinga iliuzija yra patikėti netikrais

pranašais, prisidengusiais Dievo vardu. Neramiais laikais žmonės linkę ieškoti tų, kurie žada saugumą ir autoritetingai vadovauja. Netikrus pranašus atpažįstame iš vaisių. Turime patikimas gaires: Bažnyčios mokymą ir Šventąjį Raštą.

Laikų pabaiga visiškai nepažini žmogui, ji žinoma vien Dievui. Pasirengti šiai valandai galima tik nuolat atnaujinant savo apsisprendimą laikytis Dievo valios. Nekrikščioniška baimingai rūpintis ar smalsauti, kada bus pasaulio pabaiga. Net stublinančių dalykų nepakanka pasaulio pabaigai nulemti. Melagingi aliarmo ženklai patraukia dėmesį, bet neįtraukia mūsų sąžinės.

Kiekvienas mūsų patiriame persekiojimų ir agresyvumo, sulaukiame įtarumo savo aplinkoje, net iš pačių artimiausių žmonių. Tenka išgyventi priešiškumą, nepasiduoti neapykantai. Tenka patirti vienvėgį net gyvenant šeimoje. Ši vidinė kova ir yra svarbiausias gyvenimo įvykis. Nereikia ieškoti ginklų apsiginti. Evangelija moko neatsiliepti į agresiją tokiomis pačiomis priemonėmis. Tai reikštų kerštą ir nenorą atleisti. Neeikvodamas jėgų gynybai krikščionis yra laisvas liudyti savo elgsena ir žodžiais gyvojo Dievo akivaizdoje. Tai įmanoma tik tuomet, kai neslegia rūpestis dėl savęs. Jėzus žada, kad mums bus suteikta tokia išmintis, kuriai niekas negalės atsisipirti.

Tai drauge yra paraginimas pasvarstyti: kaip esu įpratęs gintis nuo žmonių puolimų ir priekaištų? Gynyba virsta puolimu, patyręs priespaudą ar pažeminimą žmogus dažnai net nesąmoningai linkęs žeminti kitą. Tikroji laisvė – tai ne vien persekiojimų nebuvimas. Laisvas žmogus moka gerbti kito laisvę, žmogiškąsias ribas, neprimesti savo valios. Įprotis dominuoti, primesti savo valią šeimoje dažnai slepiasi po perdėto rūpinimosi apraiškomis. Dominuojantis ir piktnaudžiaujantis valdžia žmogus taip pat nelaisvas, kaip ir jo auka. Tik laisvas krikščionis gali priimti Jėzaus dovanojamą išmintį ir iškalbą. Ta ugnis, apie kurią kalbėjo pranašas Malachijas, turi išdeginti nesveikus žmonių santykius, troškimą pavergti ir valdyti. Bijantiems Viešpaties vardo „patekės teisumo saulė, skleidžianti gydančius spindulius“.

Apaštalo Pauliaus žodžiai blaiviai gražina mus į gyvenimo tikrovę. Užuo baimingai rūpinęsi ir smalsavę, kada bus pasaulio pabaiga, turime „ramiai dirbti ir valgyti pačių pelnytą duoną“. Apaštalas darbuojasi „dieną naktį“, tačiau jis nėra „darboholikas“. Apaštalas susitelkęs į pagrindinę misiją – kiekvienam skelbti Jėzaus prisikėlimo žinią.

PAŽEIDŽIAMA KARALYSTĖ

Kristus Karalius (C)

2 Sam 5, 1–3; Kol 1, 12–20; Lk 23, 35–43

Dievas yra mūsų karalius, o mes – jo karalystė. Mūsų pašaukimas atsiskleidžia Izraelio tautos istorijoje. Dievo karalystė nėra iki galo įgyvendinta, ji skleidžiasi nepastebimai, kaip dygsta pasėtas grūdas. Nepasikliaudami Dievo vadovavimu, izraelitai norėjo „tvirtos rankos“ ir prašė Dievą, kad paskirtų jiems karalių panašiai kaip kitoms tautoms. Viešpats įvykdė šį prašymą ir patepė karaliumi Saulių, palaimindamas jo karaliavimą. Tačiau pasirodo, kad pateptojo karaliaus valdžia nesuteikė izraelitams taikos ir klestėjimo. Nuodėmė ir toliau viešpatavo žmonių širdyse. Šiandienos skaitinyje girdėjome, kad Izraelio karaliumi patepamas Dovydas. Tačiau ir jo karaliavimas paženklintas gėdingos nuodėmės.

Dievas neapleido savo karalystės ir įvykdė pažadą patepdamas savo Sūnų. Jėzuse įvykdytas pažadas įkurti amžinąją Dievo karalystę. Kristus galutinai įveikė blogį ir išlaisvino žmogų iš tamsybių valdžios. Jėzaus mirtimi ant kryžiaus tapome atpirkti. Tačiau pasaulyje tebėra blogis, ir kartais atrodo, kad jis triumfuoja. Dievas apdovanojo žmogų laisve, kuri taip pat reiškia galimybę rinktis blogį. Nors Jėzus kabo ant kryžiaus, Dievo tautos ir net kunigų akis dengia tamsybės. Širdžių tamsuma išlieja kenčiančiam Jėzui patyčių tulžį. Tačiau iš tikrųjų blogis jau nugalėtas, nes kryžiaus kančia Jėzus jau atvėrė rojus vartus. Dievo gailestingumas neturi jokių ribų, išsklaido širdies sutemas ir pripildo šviesos. Jėzaus atsakymas nukryžiuotam nusikaltėliui yra raktas, leidžiantis suprasti Mesijo karaliavimą. Jėzus yra Karalius, nes gali išstarti nusikaltėliui, sugriovusiam ne tik savo, bet ir daugelio kitų gyvenimą: „Šiandien su manimi būsi rojuje.“

Beveik kiekviena valdžia savaip perteikia žmonėms panašų pažadą: „Šiandien žadame, kad rytoj bus geriau.“ Tačiau tikrasis rojus nėra medžiaginė gerovė. Garsiaame S. Spielbergo filme „Šindlerio sąrašas“ pagrindinis veikėjas įtikina koncentracijos stovyklos komendantą, kad aukščiausia valdžios apraiška yra malonės suteikimas. Net hitlerininkas supranta, jog didžiadvasiškumas yra kilnus ir didingas gestas. Jėzus ant kryžiaus nėra gražus. Jo veidas sužalotas, kūnas sučaižytas ir traukomas skausmo spazmų. Krauju pasruvęs veidas, sukepusios lūpos verčia nusukti žvilgsnį: „Jo išvaizda buvo nežmoniškai sudarkyta, o jo pavidalas nebepanašus į žmogų“

(plg. Iz 52, 14). Sunku įsivaizduoti mažiau tinkamą momentą karališkiems žodžiams ir gestams.

Būtent tuomet, ant kryžiaus, prasideda Jėzaus karaliavimas. Dievo Sūnus, kentėjimų sutraiškytas pasmerkta-sis, tampa mums gailestingumo versme. Nuo tada visiems laikams atminsime: pats dieviškiausias, labiausiai išreiškiantis Dievo visagalybę dalykas yra ne dominavimas kito atžvilgiu, bet gebėjimas atleisti ir kilnus didžiadvasiškumas. Prisiminsime, kad tikroji valdžia yra tarnavimas, o ne viešpatavimas. Taip pat suvoksime, jog kiekvienas iš mūsų turime dalį Jėzaus karalystėje, kai pasiryžtame karališkiems atleidimo gestams. Dievo karalystė išlieka slėpinys. Viena vertus, ji jau yra tarp mūsų, o, kita vertus, dar iki galo neįgyvendinta. Joje dalyvaujame, o drauge ji yra ne iš šio pasaulio.

Kabantis ant kryžiaus Jėzus tautos vadovams atrodė nugalėtas. Jo mokiniams ir minioms žmonių tai buvo didžiulio nusivylimo metas. Emauso mokiniai nusivylę sako: „O mes tikėjome, kad jis atpirksias Izraelį“ (Lk 24, 21). Užrašas ant kryžiaus byloja: „Šitas yra žydų karalius.“ Evangelistas Jonas priduria, jog įrašas padarytas hebrajų, lotynų ir graikų kalbomis, kad visi galėtų jį perskaityti. Luko evangelijoje aprašoma aplinkinių reakcija. Paprasti žmonės „stovėjo ir žiūrėjo“. Jie stebi įvykius, nelabai suvokdami jų prasmės. Tautos seniūnai šaipėsi, jausdamiesi esą nugalėtojai. Dabar jų įtakai niekas nebetrukdo. Manydami laimėję galutinę pergalę, jie pasityčiodami sako: „Kitus išgelbėdavo – tegul pats išsigelbi.“ Taip pat kareiviai, atstovaujantys oficialiajai valdžiai, dalyvauja savo vyresnybės triumfe: „Jei tu žydų karalius – gelbėkis pats.“ Panašią patyčių ištarą vienas iš nukryžiuotųjų. Į šiuos iššūkius Jėzus nereaguoja, tarsi jų negirdėtų. Šis Karalius galėtų parodyti savo galią ir čia pat nužengti nuo kryžiaus, priversdamas drebėti savo priešininkus, tačiau nieko nedaro. Jau gundymo dykumoje metu jis parodė, kad jo karalystė nėra garbės ar privilegijų siekimas. Evangelijos skaitinio pabaigoje į Jėzų kreipiasi antrasis nusikaltėlis. Jis sudraudžia besityčiojantį bendrą, pripažįsta savo kaltes ir sakosi gavęs pelnytą atpildą. Nusikaltėlis žino, kad netrukus mirs, ir tai teikia jam drąsos ir pasitikėjimo. Jėzus jam atsako: „Iš tiesų sakau tau: šiandien su manimi būsi rojuje.“ Tai vieninteliai Jėzaus žodžiai šiame pasakojime. Nors užrašas virš Jėzaus galvos skelbia jo karalystę, tačiau jo elgsena to nepatvirtina. Nukryžiuotasis Kristus atskleidžia slėpinę karalystę, kur valdžia neprimetama, o meilė pažeidžiama, tačiau nesibaigianti.

Popiežius apie Rytų Bažnyčių teisės kodeksą

(KAP) Spalio 9 d. Benediktas XVI pasakė kalbą konferencijos, vykusių Rytų Bažnyčių teisės kodekso paskelbimo 20-mečio proga, dalyviams. Popiežius pabrėžė ypatingą Rytų Bažnyčių vaidmenį visuotinei Bažnyčiai. Visiška Rytų Katalikų Bažnyčių vienybė su Romos Bažnyčia neturi sumenkinti jų autentiškumo ir originalumo. Rytų Katalikų Bažnyčios gali svariai prisidėti prie ekumenizmo, nes jų teisės normos turi daug bendrumo su Ortodoksų Bažnyčiomis. Visos Rytų Katalikų Bažnyčios turi išsaugoti bendras disciplinos normas ir savo tradicijas, kurios praturtina visuotinę Bažnyčią. 23 Rytų Katalikų Bažnyčioms pasaulyje priklauso 20 mln. tikinčiųjų. Tarp jų gausiausios tikinčiųjų Bažnyčios yra Ukrainos graikų apeigų katalikų, Pietų Indijoje sirų-malabarų, iš Libano kilusi maronitų ir taip pat daugelyje Artimųjų Rytų šalių esančios melkitų bendruomenės.

Prasidėjo Artimųjų Rytų Vyskupų sinodas

(KAP) Spalio 10 d. Mišiomis Šv. Petro bazilikoje prasidėjo Artimųjų Rytų Vyskupų sinodas. Iš 24 Vyskupų sinodo asamblėjų tai pirmasis Artimiesiems Rytams skirtas Sinodas (1995 m. vyko Libano Vyskupų sinodas, kuriame dalyvavo ir Rytų Bažnyčių atstovų). Iš 185 Artimųjų Rytų Sinodo narių 140 priklauso vienybėje su Roma esančioms Rytų Bažnyčioms, o 14 – lotynų apeigų vyskupijoms šiame regione. Sinode, be lotynų apeigų katalikų hierarchų, dalyvauja šešių vienybėje su Roma esančių Rytų Bažnyčių – chaldėjų, maronitų, melkitų, koptų, sirų ir armėnų katalikų – ganytojai. Sinode aptariama krikščionių mažumos padėtis įvairiose Artimųjų Rytų šalyse, svarstoma, kaip visuotinė Bažnyčia galėtų padėti išlikti ir įveikti sunkumus šiame regione gyvuojančioms

bendruomenėms. Svarstoma dialogo galimybė su kitomis krikščionių Bažnyčiomis, taip pat su judėjais ir musulmonais. Pabrėžiamas krikščionių indėlis siekiant taikos ir teisingumo Artimųjų Rytų regiono šalyse. Benediktas XVI Sinodo atidarymo Mišiose ragino sudaryti krikščionims žmogiškąjį orumą atitinkančias sąlygas, susidarius dramatiškoms aplinkybėms kai kuriose Artimųjų Rytų kraštuose. Jiems turi būti sudaryta galimybė išlikti „gyvaisiais akmenimis“ išganymo istorijai reikšmingose vietose. Popiežius pabrėžė žmogaus teisę oriai gyventi savo tėvynėje. Jis ragino tarptautinę bendruomenę padėti kurti taikų sambūvį ir konstruktyviai prisidėti prie taikos sprendimų. Benediktas XVI kalbėjo ir apie kitų religijų indėlį puoselėjant dvasines ir kultūrinės vertybes, kuriomis atmetama bet kokia prievartos forma. Pasak popiežiaus, patys krikščionys ir toliau prisidės kurdami taiką ne tik socialinių, švietimo ir sveikatos apsaugos įstaigų dėka, bet ir Kalno pamokslo dvasia puoselėdami atleidimą ir susitaikinimą. Pasak popiežiaus, pirmasis Artimiesiems Rytams skirtas Vyskupų sinodas yra reikšmingas įvykis visuotinei Bažnyčiai, nes svarstomi klausimai apie Bažnyčios dabartį ir ateitį krikščionybės kilmės ir išganymo istorijos šalyse. Sinode pirmiausia siekiama pastoracinių ir bažnytinių tikslų, tačiau svarstant šiuos klausimus negalima nepaisyti dramatiškos socialinės bei politinės padėties kai kuriuose regione kraštuose. Sinode svarstoma apie skirtingų katalikų Bažnyčių ir apeigų bendrystę, apie ekumeninius santykius su kitomis Bažnyčiomis. Popiežius pabrėžė dialogo su judaizmu ir islamu būtinybę. Po Mišių per Viešpaties angelo maldą Šv. Petro aikštėje popiežius ragino Artimųjų Rytų katalikus, nepaisant įtampų ir konfliktų, išlikti vienybės ir susitaikinimo ženkais ir įrankiais. Artimųjų Rytų Sinodas siekia sustiprinti tenykščius krikščionis, jų bendrystę ir liudijimą.

Bažnyčios žinios

Eina nuo 1996 sausio 15 dienos
du kartus per mėnesį

STEIGĖJAS

Lietuvos Vyskupų Konferencija
S. Skapo g. 4, 01122 Vilnius

LEIDĖJAS

Lietuvos Katalikų Bažnyčios informacijos centras
Papilio g. 5, 44275 Kaunas

REDAKcinė KOMISIJA

Pirmininkas

arkivyskupas Sigitas Tamkevičius SJ

Nariai:

vysk. Gintaras Grušas
kun. Lionginas Virbalas SJ

Vyskupijų atstovai:

Kaišiadorių vyskupija / mons. Algirdas Jurevičius
Kauno arkivyskupija / Darius Chmieliauskas
Panevėžio vyskupija / kun. Rimantas Kaunietis
Šiaulių vyskupija / kun. Evaldas Alūza
Telšių vyskupija / kun. Remigijus Saunorius
Vilniaus arkivyskupija / kun. Saulius Bužauskas

VYR. REDAKTORIUS

Gediminas Žukas

REDAKTORIAI

Kastantas Lukėnas
Violeta Micevičiūtė
Asta Petraitytė

KORESPONDENTAI

kun. Žydrūnas Vabuolas / Vilnius
kan. Andriejus Sabaliauskas / Telšiai
Inesė Ratnikaitė / Šiauliai
kun. Gediminas Tamošiūnas / Kaišiadorys

ADRESAS

Papilio g. 5, 44275 Kaunas

TELEFONAI

Redakcija (37) 323 853
Platinimo tarnyba (37) 322 758
El. paštas lkbc@lcn.lt

SPAUDŽIA

LC „Dakra“
Jonavos g. 260
44131 Kaunas

TIRAŽAS 770 egz.

ISSN 1392-6098

© 2010, „Bažnyčios žinios“